VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 32 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, maalisk. 15 p. 1966 — Tuesday, March 15, 1966

Landrevillen jutun uudelleen tutkiminen alkoi Vancouverissa

Toronto. — Täällä saatiin tietää viime viikonvaihteessa, että eläkkeelle siirtynyt Canadan korkeimman oikeuden tuomari 81 vuoden ikäinen Ivar C. Rand aloittaa Vancouverissa maanantaina (eilen) tutkimukset niiden syytöksien johdosta, joissa väitetään, että Ontarion korkeimman oikeuden tuomarina toiminut Leo Landreville, joka toimi aikaisemmin Sudburyn kaupungin pormestarina, oli hyötynyt rahallisesti siitä, että Northern Ontario Natural Gas-yhtiölle oli myönnetty luonnonkaasun jakeluoikeudet Sudburyssa.

Landrevillen väitetään saaneen erittäin halvalla hinnalla mainitun yhtiön osakkeita palkkioksi siitä että hän oli myötävaikuttanut kaasunjakeluoikeuksien antamisessa Northern Ontario Natural Gas-yhtiölle 10 vuotta sitten.

Tuomari Landreville ilmoitti viime viikolla, että hän on paikalla yhdessä lainopillisen neuvonantajansa John Robinetten kanssa silloin kun kuulustelut alkavat.

Tuomari Landreville ei toimi Ontarion korkeimman oikeuden tuomarina sinä aikana kuin Randin johtamat kulustelut jatkuvat, jotka voivat kestää pitemmänkin aikaa. Hän huomioi: "Mahdollisesti alan käydä vanhemmaksi, mutta en usko että voisin olla samanaikaisesti kahdessa paikassa."

Tuomari Landreville on ilmoittanut, että hän on itsekin useimpaan otteeseen pyytänyt, jotta liittohallitus toimittaisi kuulustelun hänen nimensä "puhdistamiseksi".

Vancouverissa toimitettavien kuulustelujen jälkeen toimitetaan samaa asiaa koskevat kuulustelut myös Sudburyssa ja Torontossa.

Tutkijakomission lainopillinen neuvonantaja W. G. Morrow Edmontonista ei ollut vielä viikonvaihteeseen mennessä ilmoittanut mitä todistajia tultaisiin kuulustelemaan. Kuitenkin on otaksuttu, että ne henkilöt, jotka aikaisemmin esiintyivät alustavissa kuulusteluissa v. 1964, jolloin syytökset Landrevillea vastaan kumottiin, voidaan kutsua uudelleen todistajiksi yhdessä sellaisten henkilöiden kanssa, joiden todistuksia ei olla vielä kuultu.

Silloin kun tuomari Landreville oli Sudburyn kaupungin pormestarina v. 1956 hänelle oli väitetysti tarjottu Northern Ontario Natural Gas-yhtiön osakkeiden osto-oikeutta $2.10:llä osaketta kohden. Kolme päivää sen jälkeen kuin kaasuyhtiölle oli annettu kaupungin taholta jakeluoikeudet hän sai tilaisuuden myydä osakkeensa niin edulliseen hintaan, että hän sai voittoa $117,000 käyttämättä lainkaan omaa rahaansa kauppojen teossa.

Myöhemmin v. 1956 hänet nimitettiin St. Laurentin liberaalisen hallituksen toimesta Ontarion korkeimman oikeuden tuomariksi.

Sukarno luovutti armeijalle järjestyksen valvonnan

Djakarta. — Indonesian presidentti Sukarno, joka on ollut vallassa tässä maassa 16 vuotta, ilmoitti viikonvahteessa, että hän on luovuttanut maassa vallitsevien levottomuuksien takia järjestyksen valvonnan armeijalle.

Mutta tästä huolimatta hän jää edelleen presidentiksi ja armeijan "voima miehen" kenraaliluutnantti Suharton jakamat määräykset annetaan edelleenkin Sukarnon nimessä.

Suharto heti kielsi Indonesian kommunistiselta puolueelta toimintaoikeudet. Puoluetta syytettiin viime lokakuun1 päivänä tapahtuneen epäonnistuneen vallankaappausyrityksen järjestämisestä.

Kuitenkin Suharto vakuutti, että sotilasjohto tulee seuraamaan vasemmistolaista suuntaa eikä tämä uusi järjestely merkitse missään mielessä sitä, että maan johto olisi siirtymässä äärimmäisesti oikealle.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Pohjois-Atlantin liiton (NATOn) johto ilmoitti eilen saatujen tietojen mukaan, että liitto etsii uutta päämajapaikkaa Belgiasta. Eräskin 15 neliömailin alue Belgian koillisosassa lähellä Hollannin rajaa on ollut NATO-johtajien harkinnan alaisena. Belgian asejoukot ovat tähän asti käyttäneet aluetta omiin tarkoituksiinsa.

Ottawa. — Liittohallitus hyväksyi eilen illalla ehdotuksen, että tapaus Munsinger on saatettava tutkimuksen alaiseksi. Hyväksyminen annettiin hallinnollisella määräyksellä, joka ei kaipaa parlamentin hyväksymistä. Samalla ilmoitettiin, että tutkimusta tulee johtamaan Canadan korkeimman oikeuden tuomari Wishart Spence. Konservatiivit suostuivat ajatukseen, mutta olivat kuitenkin sitä mieltä, että tulisi alistaa tutkijakomission valtuudet kaikkia puolueita edustavan valiokunnan harkittavaksi.

Ottawa. — Torontolainen lainopillinen neuvonantaja Joseph Sedgwick sanoi eilen parlamentin alahuoneelle jättämässään raportissa, että siirtolaisuusvetoomuslautakunnalle tulisi jättää miltei täydellinen päätöksien teko karkoittamistapauksissa. Tämän elimen päätöksistä voitaisiin hänen ehdotuksensa mukaisesti vedota vain kamarioikeudelle tai Canadan korkeimmalle oikeudelle.

USAn asevoimien neekereiden kuolevaisuus suurempi kuin valkoihoisten Vietnamissa

Washington. — Vaikka yhdysvaltalaiset sotilasviranomaiset sanovatkin, että Vietnamin sodassa ei ole harjoitettu mitään diskriminaatiota Yhdysvaltain neekerisotilaisiin ja heidän erinäisille rintamille lähettämiseen nähden, niin puolustusministeriön tilastot osoittavat, että suhteellisesti enemmän neekereitä (valkoihoisiin verrattuna) on kaatunut Vietnamin sodassa.

Yhdysvaltalaiset sotilasviranomaiset Pentagonissa selostavat tämän sillä väitteellä, että Yhdysvaltain asevoimien palveluksessa olevat neekerit ovat rohkeampia ja urhoollisempia taistelussa kuin valkoihoiset.

Pentagonin tutkimuksessa kerätyt tilastot osoittavat, että vuoden 1965 lopussa Vietnamissa olevista armeijan asevoimista oli 16,531 eli 14.8 prosenttia neekereitä ja että vv. 1961—65 näistä kaatui 18.3%.

Merijalkaväen jäsenistä Vietnamissa koostui viime vuoden lopussa valkoihoisten lisäksi 8.9-prosenttisesti neekereistä ja heistä kaatui vv. 1961—65 kuluessa 11.3%.

Armeijan palveluksessa olleiden neekeririvijäsenien kaatumistapaukset nousivat prosentuaalisesti 22.1 prosenttiin ja merijalkaväen 12 prosenttiin — siis upseereistoa lukuunottamatta.

Jotkut kongressimiehet ovat saattaneet huomion kohteeksi väitteensä, että Yhdysvaltain neekerisotilaat ovat joutuneet diskriminaation alaiseksi Vietnamissa käydyissä taisteluissa ja jotkut siviilioikeuskampanjan johtajat ovat sanoneet, että neekerit ovat olleet pakoitettuja osallistumaan taisteluihin, joita kohtaan he eivät tunne mitään myötätuntoa.

Nkrumahn miljoonat "syväjäädytetty"

Accra. — Ghanan uusi sotilashallitus ilmoitti viikonvaihteessa, että kaikki virastaan syöstyn Ghanan presidentti Kwame Nkrumahn, hänen Egyptissä syntyneen vaimonsa ja kaikkien hänen entisten ministeriensä sekä heidän vaimojensa varat Ghanassa ovat "syväjäädytetyt".

Sotilashallitus ryhtyi tähän toimenpiteeseen muutamia päiviä sen jälkeen kun saatiin tietää, että nyk. Guineassa oleva Nkrumah oli kerännyt $7 miljoonan omaisuuden sinä aikana kun hän oli vallassa. Suurin osa näistä varoista on Ghanassa.

Aiheelliset komissionerit ja seitsemän huomattua ghanalaista ja heidän vaimonsa mainitaan niiden henkilöiden joukossa, joilta on kielletty oikeus [illegible] pankkeihin jätettyjä rahoja, arvopapereita ja -esineitä.

NONGn virkailija sanoi, että Landreville oli pyytänyt neuvoa

Vancouver. — Eilen täällä alkaneessa entisen Canadan korkeimman oikeuden tuomari Randin johtamassa tutkimuksessa paljastettiin, että Leo Landreville oli pyytänyt Northern Ontario Natural Gas-yhtiön virkailijoilta neuvoa ennenkuin hän otti vastaan Ontarion korkeimman oikeuden tuomarin viran, joka tapahtui syyskuussa v. 1956.

Täällä eilen aloitettu uusi tutkimus on järjestetty sen johdosta, että Landrevillelle sanotaan tarjotun 10,000 Northern Ontario Natural Gas-yhtiön osaketta siinä mielessä, että hän auttaisi mainittua yhtiötä sen pyrkiessä saamaan luonnonkaasujakeluoikeudet Sudburyssa, missä Landreville oli silloin pormestarina. Väitteiden mukaan hän oli saanut nämä osakkeet sen jälkeen kun hän oli eronnut pormestarin toimesta ja ottanut vastaan Ontarion korkeimman oikeuden tuomarinpaikan.

Lokakuussa 1964 pidetyissä alustavissa kuulusteluissa hyljättiin Landrevillea vastaan nostetut syytökset siitä että hän olisi syyllistynyt kunnallisen asemansa väärinkäyttämiseen.

Eilen kuulusteluissa esiintyneestä kahdesta todistajasta oli toisena seattlelainen C. Spencer Clark, Northern and Central Gas-yhtiön presidentti. Entinen Northern Ontario Natural Gas-yhtiö toimii nykyään tällä nimellä. Nimenmuutos tapahtui myöhään viime syksynä.

Mr. Clark kertoi, että kun hän ja silloinen yhtiön presidentti Ralph Farris olivat North Bayssa syyskuussa v. 1956, niin Landreville oli kysynyt heiltä mielipidettään siitä josko hänen tulisi ottaa vastaan hänelle tarjottu Ontarion korkeimman oikeuden tuomarin paikka.

Mr Clark sanoi ihmetelleensä sitä, että niinkin arvossa pidetty mies kuin mr. Landreville pyytäisi hänen mielipidettään asiassa.

Clark selosti edelleen, että mr Landreville oli kysynyt häneltä josko hänen tulisi ottaa vastaan maakunnan korkeimman oikeuden tuomarin paikka tai luottaa tulevaisuuteensa kaasuyhtiön palveluksessa.

Kaasuyhtiön nykyinen yhdysvaltalainen johtaja sanoi, että hän ja Farris olivat ehdottaneet hänelle jotta hän ottaisi vastaan tuomarin paikan, sillä "parempi pyy pivossa kuin kaksi oksalla".

Clark ilmoitti kuulustelussa, että Landreville oli silloin kysynyt mitä tapahtuisi hänen osakkeilleen (kaasuyhtiössä) siinä tapauksessa, että hän ottaisi vastaan tuomarin toimen. Clark oli vakuuttanut, että yhtiön taholta oli jo annettu varmat vakuutteet ja, että niitä tullaan kunnioittamaan.

Yhdysvaltalainen asiantuntija:

N-liitto voi saavuttaa Kuun ensimmäisenä

Washington. — Yhdysvaltain avaruustutkimushallinnon johtaja James E. Webb sanoi viikonvaihteessa, että nykyään on olemassa suurempi mahdollisuus kuin vuosi aikaisemmin siitä, että neuvostoliittolaiset avaruuslentäjät laskeutuvat Kuun pinnalle ennen yhdysvaltalaisia.

Webb sanoi edustajakamarin tiedevaliokunnalle, että hän uskoo jotta yhdysvaltalaiset avaruuslentäjät voivat laskeutua Kuuhun vuonna 1969, mutta "on olemassa suurempi mahdollisuus kuin vuosi aikaisemmin sitten, että neuvostoliittolaiset laskeutuvat ennen vuotta 1969."

Hän sanoi uskovansa, että Neuvostoliitossa on valmisteilla joitakin suurenmoisia avaruusyrityksiä.

Candace Mossler ja hänen siskonsa poika Melvin Lane Powers pian sen jälkeen kun Miamissa, USA:ssa pidetty oikeuskuulustelu vapautti heidät Candacen miljonääriaviopuolison murhasyytöksestä.

Munsinger ei ollutkaan kuollut -- eikä "Olga"

Hallitus nimittänyt komissionerin tutkimaan tätä "tuskallista" tapahtumaa; Munsingerin sanotaan maininneen myös Heesin nimen

Toronto. — Viikon vaihteessa Mynchenistä saatujen tietojen mukaan "Olga Munsingerin" nimellä kautta Canadan tunnetuksi tullut saksatar ei olekaan kuollut leukemiaan, kuten oikeusministeri Lucien Cardin sanoi, eikä hänen nimensäkään ole "Olga", vaan Gerda (Munsinger).

Toronto Star-lehden eräs kirjeenvaihtaja ilmoitti löytäneensä tämän naisen Mynchenin varakkaasta kaupunginosasta ja sanoo, että mrs. Munsingerilla oli kultainen syyskuun syntymäkivi sormus, jonka hän sanoo saaneensa eräältä canadalaiselta hallitusministeriltä.

Kun Gerda Munsinger sai tietää, että hänen nimensä oli mainittu Canadan alahuoneen istunnossa, niin hänen kerrotaan sanoneen, että 'mahdollisesti se tapahtui Sevignyn' nimen yhteydessä.

Pierre Sevigny oli toisena puolustusministerinä Diefenbakerin hallituksessa. Gerda Munsingerin kerrotaan sanoneen, että hän oli usein ollut Sevigny-nimisen miehen seurassa vuosina 1958, 1959 ja 1960, ja että hän sai mainitun sormuksen muistoksi Meksikon matkalta. Hän sanoo matkustaneensa usein hallituksen lentokoneella Bostoniin "kilpa-ajoihin".

Hän väittää vierailleensa miehen luona Beacon Arms hotellissa Ottawassa, ja että mies vieraili myös hänen asunnollaan Montrealissa.

Mainitun uutistiedon mukaan Gerda osallistui kerran "vaalipäivällisille" Windsor hotellissa Montrealissa, hän on sanonut, että "Diefenbaker oli siellä ja suuri osa hänen hallituksensa ministereistä".

Ottawa. — Tieto siitä, että seksuaali-ja - turvallisuus - riski skandaalisyytöksen yhteydessä mainittu Gerda Munsinger ei olekaan kuollut, tuli yllätyksenä alahuoneen istunnolle perjantaina.

Uuden demokraattisen puolueen johtaja Tommy Douglas sanoi, että hallituksen pitäisi tuottaa hänet viivyttelemättä takaisin Canadaan. Huomioiden sen, että oikeusministeri Cardin olisi sanonut tämän naisen kuolleen leukemiaan, mr. Douglas sanoi: "Jos tämä syytös entistä konservatiivipuolueen hallituksen ministeriä vastaan on yhtä tarkka kuin oli hänen antamansa tieto naisen kuolemasta, silloin oikeusministeri on vaikeuksissa."

Montreal. — Toisena puolustusministerinä aikaisemmin olleen Pierre Sevignyn kerrottiin viikon lopulla myöntäneen, että hän on tuntenut Gerda Munsingerin vuodelta 1959, mutta hän sanoi, että tämä nainen oli hänelle "vain joku, jonka joku esitteli hänelle seurapiirissä".

Sevignyn kerrotaan edelleen kieltäneen kaikki sopimattomat suhteet mrs. Munsingeriin, kieltäneen väitöksen, että hän olisi tavannut milloinkaan tämän naisen hotellissa, kieltänyt matkustelleensa hänen kanssaan minnekään ja sanoneen, ettei hän muista antaneensa naiselle mitään sormusta kuten Gerda Munsinger sanoo tapahtuneen. "Minä olen antanut lahjoja hemmetin monelle ihmiselle. Se on minun tapani", hän sanoi.

Sevigny sanoi, että hänellä on päteviä todisteita siitä, että Gerda Munsinger ei ollut, eikä voinutkaan olla vakoilija. Sevigny sanoi myös, ettei hän voi muistaa, onko Gerda Munsinger koskaan ollut seurueessa, minkä hän on vienyt yksityislentomatkoille.

New Westminster. — Oppositiojohtaja John Diefenbaker sanoi täällä lauantaina, että liberaalipuolueen hallitus yrittää kiristää konservatiiveja Munsingerin jutulla, mutta lisäsi "meitä ei voida helposti kiristää".

Ottawa. — Canadan ylioikeuden tuomari W. F. Spence on nimitetty laajoilla valtuuksilla tutkimaan Munsinger-tapausta, tiedoitti pääministeri Lester Pearson lauantaina alahuoneen istunnossa. Hän sanoi, että hallituksen kokous hyväksyi asiaa koskevan hallinnollisen määräyksen kokouksessaan vähän ennen alahuoneen istunnon alkamista.

Pääministeri sanoi torstaina ja perjantaina ilmenneen alahuoneen istunnossa laajaa yhteisymmärrystä siitä, että Diefenbakerin hallituksen kahden tai useamman ministerin yhteydet mrs. Munsingeriin tulisi tutkia lainopillisen komission toimesta vaikka toisaalta ajatusta vastustettiinkin.

Hän sanoi ajatusta vastustaneiden vaatineen, että komissionerille annettaisiin mahdollisimman laajat tutkimusvaltuudet ja että tämä tutkimus suoritetaan niin pian kuin mahdollista.

Hallitus käsitteli asian mahdollisimman pian. Hallinnolliseen määräykseen sisältyy laajat tutkimusvaltuudet. Pääministeri leimasi sen "onnettomaksi tuskalliseksi" tapaukseksi.

Toronto. — Star-lehti kertoi maanantaina, että Canadan seksuaaliturvallisuusriski-skandaali syytöksen yhteydessä mainittu Gerda Munsinger on sanonut, että George Hees (Diefenbakerin hallituksen kauppaministeri) on vienyt hänet kahdesti lounaalle — mutta siinä kaikki.

Gerdan kertoman mukaan hänen yhteytensä mr. Heesin kanssa pysähtyivät Ottawassa olevan Chateau Laurier hotellin ravintolan ovelle. Hän on kuitenkin sanonut, että kauppaministeri tarjosi hänelle mainitussa hotellissa kahdesti lounaan cocktail eli "kukonhäntäryyppyineen".

Mynchen. — Gerda Munsingerin olinpaikasta ei ollut täällä maanantaina tietoa. Kirjeenvaihtajia välttääkseen hän poistui asunnostaan lauantai-iltana.

Viikon vaihteessa saatiin tietää, että Länsi-Saksassa erikoiskirjoituksia välittävä toimisto on ostanut tämän 37-vuotiaan naisen, entisen länsisaksalaisen kaunottaren kertomuksen, ja että se (uutistoimisto) tulee julkaisemaan "tyrmistyttävän" elämäkertakirjoituksen hänestä.

Tyttö yritti myydä heroiinia myös "väärille miehille"

Toronto. — Kahdenkymmenen vuoden ikäinen Wellesley-kadulla asunut Laura Pitoscia oli kysynyt kahdelta hänelle tuntemattomalta salapoliisilta josko he olisivat halukkaita ostamaan heroiinia.

Hänelle määrättiin ehdonalainen vapaus viime lauantaina käydyssä oikeudenkäynnissä. Hänen on ilmoittauduttava vissin määräajoin poliisiviranomaisille seuraavan kahden vuoden aikana.

Hänen seurassaan olleelle Alfred Cooleylle ja mrs Thelma Nymanille annettiin vankeustuomiot, ensinmainitulle neljä vuotta ja toiseksi mainitulle kaksi vuotta.

Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin jäsenet Chris Sampson ja John Pietechaty todistivat, että he olivat tavanneet Cooleyn kahden naisen seurassa lähellä Yorkdalen kauppakeskusta sen jälkeen kun he olivat luvanneet ostaa huumausainetta. Miss Pitoscia otti vastaan salapoliisien tarjoaman rahan ja antoi sen mrs Nymannille. Tämän jälkeen tuotiin esille huumausaineet.

Poliisit löysivät 20 kapselia heroiinia ja niiden nauttimisessa tarpeellisia laitteita Cooleyn asunnosta.

Mrs. Munsinger haluaisi tulla Canadaan "puhdistukselle"; epäilee silti asiaa

Jossain Saksassa. — Gerda Munsinger, joka aikaisemmissa tiedotuksissa esitettiin Olga Munsingerina, ilmoitti eräälle canadalaiselle sanomalehdelle viikonvaihteessa, että hän haluaisi palata Canadaan puhdistaakseen nimensä. Antamassaan lausunnossa hän sanoi ettei hän ole koskaan vakoillut minkään sosialistisen maan hyväksi eikä ole koskaan ollut minkäänlaisissa tekemisissä minkään sellaisen maan diplomaatin kanssa.

Hänen ilmoitetaan nyt olevan Mynchenissä ja terveessä elossa vaikka aikaisemmin canadalaiselta taholta ilmoitettiin, että hän oli kuollut neljä vuotta sitten verisyöpään.

Hän korosti lausunnossaan sitä, että hän haluaa antaa todistuksensa ja esittää totuuden ennenkuin missään virallisessa kuulustelussa voitaisiin väittää, että hänen käyttäytymisensä oli aikaansaanut turvallisuusriskin.

"Kiellän tarmokkaasti jotta kysymyksessä olisi ollut mikään Profumo-skandaali.

"Tunsin Pierre Sevignyn seuraelämän yhteydessä eikä ollut mitään vihjettä siitä että olin saamassa häneltä mitään tietoja.

"Jos Pearsonin hallitus välttää, että olin sekaantunut Profumomalliseen skandaalin, niin ilmeisestikin se on väärillä raiteilla.

"Mahdollisesti on tapahtunut siten, että kysymyksessä on väärä nainen", sanoi hän vakuuttaen, että millään hetkellä Canadassa ollessaan hän ei ollut missään sellaisessa toimessa, jossa hänellä olisi ollut mahdollisuus saada salaisia tietoja.

Mynchen. — Länsi-saksalainen julkaisu Neue Illustrierte, mikä maksoi Gerda Munsingerin "elämäkertakirjoituksesta" 180,000 Saksan markkaa ($48,000) salakuljetti suojattinsa pois Mynchenistä sunnuntai-iltana.

Josef von Ferenczy, joka edusti näissä sitkeissä neuvotteluissa kojulkaisua, on antanut tietää, että Gerda Munsinger on nyt epävarma siitä, haluaako hän palata Canadaan "nimeään puhdistaaman".

Kun hänen tulkilleen sanottiin, että Canadan hallituksen elämä voi riippua Gerda Munsingerin kertomuksesta tulkki sanoi: "Meitä ei kiinnosta hallituksen kohtalo. Hänen lakimiestään ja minua kiinnostaa lakimiehen asiakkaan (Gerdan) henkilökohtaiset asiat."

Canadan yleisradion (CBC) edustajat neuvottelivat viikon vaihteessa Gerdan kanssa televisiohaastattelusta. Tämä televisiohaastattelu voidaan nähdä Canadassa joko maanantai- tai tiistai-iltana, on CBCn yleisten asiain ja uutisosaston päämies William Hogg sanonut. Hän ei ole ilmoittanut sitä, minkälaista hintaa tästä haastatteluoikeudesta CBC pitää "kohtuullisena maksuna".

Uusdemokraatti sanoo ettei Studebakerin työläisillä ole uusia työmahdollisuuksia

Toronto. — Ontarion lainlaatijakunnan jäsen uusdemokraatti Reginald Gisborn (Wentworth East) sanoi lainlaatijakunnan istunnossa viime viikon lopulla, että hamiltonilaiset ja oakvillelaiset työnantajat ovat kieltäytyneet ottamasta palvelukseensa niitä vanhempia työläisiä, jotka joutuvat työttömäksi sen johdosta, että Studebaker-yhtiön autotehdas lopettaa tuotantonsa tällä alueella.

Ontarion pääministeri John Robartsille osoittamassaan kysymyksessä hän pyysi tietoa josko maakuntahallitus olisi valmis jouduttamaan sen lain hyväksymistä, minkä mukaisesti kiellettäisiin työläisiltä työnsaantimahdollisuus heidän ikänsä takia.

Pääministeri Robarts vastasi, että työministeri Leslie Rowntree ei ollut sillä hetkellä lainlaatijakunnassa influenssatartunnan saamisen takia, mutta hän varmaankin olisi valmis antamaan vastauksen kysymykseen kun hän palaa.

Diskriminaatiovastainen ehdotus laiksi on esitetty ja hyväksyttykin toisessa lukemisessa, minkä jälkeen parlamentaaristen sääntöjen mukaan se joutuu valiokunta-asteella tutkittavaksi ja sen jälkeen kolmanteen lukemiseen. Tämä merkitsisi oleellisesti sen virallista hyväksymistä paitsi siinä mielessä että se olisi vielä vailla kenraalikuvernöörin allekirjoitusta.

Tämä voisi tapahtua kymmenen minuutin kuluessa, sanoi Gisborn.

Lakiehdotuksen mukaisesti kiellettäisiin työmahdollisuuksien saamisen estäminen työläisiltä yksinomaan siitä syystä, että he olisivat 40—65 vuoden ikäisiä.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75	3 kk. 2.75	USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Olisi sitä muutakin tehtävää

Entinen rauhallinen hämäläisukko "pani piippuunsa kun sauna paloi" ja Nero soitti aikoinaan "viulua Rooman palaessa", mutta vanhojen puolueittemme johtajat kilvoittelevat keskenään siitä, kuka heistä voisi kerätä enemmän poliittista pääomaa paljastamalla joko tipottain tai röykkiöpäissä toinen toistensa oletettuja tai todellisia skandaaleja.

Me emme tiedä miten se auttaa esim. "sotaa köyhyyttä vastaan" tai toimintaa vanhuudeneläkkeiden parantamisen ja kansallisen sairaushuoltolain laatimiseksi, jos jonkun hallitusministerin puolesta esitetään "vastahyökkäyksen" muodossa tusinoittain epämääräisiä syytteitä ja vihjauksia siitä, että Diefenbakerin entisen hallituksen yksi tai useampi jäsen on maannut kerran tai useammin kuvankauniin saksattaren kanssa?

Meidän tarkoituksemme ei ole puolustaa torypuolueen hallituksen oletettuja eikä todellisia rötöksiä, mutta kaikesta huolimatta meistä tuntuu, että ihanan kauniin Olga Munsingerin jutun esille kaivaminen ja pöyhiminen on verrattavissa siihen kun Nero soitti viulua Rooman palaessa.

Mustamaalauksen, parjauksen ja halpa-heikkimäisen politikoinnin kannalta katsoen saattaa olla mielenkiintoista jutella totilasien tai kahvikupposten ääressä siitä kuinka monta entistä ministeriä on Olgan kanssa maannut. Voidaan kuvitella suorastaan jännittäviäkin tilanteita odotettaessa, kuka politiikantekijöistämme osaa mehevämmin kertoa alastomasta saksattaresta, Diefenbakerin ministereistä ja muista selkaisista. Mutta kuten sanottu, parlamentin jäsenillä ja erikoisesti hallitusministereillä luulisi nykyään olevan muutakin tehtävää. He voisivat esimerkiksi harkita lakiehdotuksia vanhuudeneläkkeiden korottamiseksi, kansallisen sairaushuoltopalvelun järjestämiseksi ja maan perustuslaillisen kriisin ratkaisemiseksi. He voisivat suunnitella toimenpiteitä parlamentin arvovallan kohottamiseksi ja erikoisesti Vietnamin likaisen sodan vastustamisen tehostamiseksi.

ASIAN KAKSI PUOLTA

Meidän täytyy ihmetellä sitä, miksi oikeusministeri Lucien Cardin teki nämä seksuaali-turvallisuus-skandaalisyytöksensä vasta nyt — ja nytkin vain poliittisen "vastahyökkäyksen" merkeissä, vaikka hän sanoo saaneensa asiasta tiedon jo aikaisemmin puolustusministeriössä ollessaan? Jos on kysymys vain "moraalisen puhtauden" ja "kansallisen turvallisuuden" vaalimisesta, niin silloin on oikeusministeri Cardin syyllistynyt myös tämän likaiselta näyttävän jutun salaamiseen, mistä hän oppositiojohtaja Diefenbakeria syyttää. Ja jos on totta, että Olga Munsingeria, tai mikä tahansa hänen nimensä onkaan, epäiltiin jo aikaisemmin vakoilusta ja hänen rakastelijoitaan ainakin "varomattomuudesta" ellei vakavammasta erheestä, niin miksi on annettu asian "hautua" näin kauan? Tuntuu siltä kuin viranomaiset olisivat ehdoin tahdoin antaneet epäilynalaisten miesten olla vaikutusvaltaisissa asemissa aina parlamenttimäkeä myöten.

Torypuolueen poliitikot, joiden oma lehmä on tässä pahasti ojassa, ovat valittaneet sitä, että oikeusministeri on syyllistynyt mccarthyismiin mustamaalaamalla kunniallisia ihmisiä heidän oletettujen tai todellisten lemmenseuhteittensa pohjalla. Tässä on tietenkin vankasti perää, jopa siinä määrin, että joka kerta kun Diefenbakerin entisen hallituksen joku ministeri tulee nyt esimerkiksi television ruudulle, katsojan mieleen tulee automaattisesti kysymys siitä, että onkohan tämä mies yksi niistä ministereistä, jotka on oikein valokuvattu sopimattomissa olosuhteissa alastomana olleen kauniin Olgan kanssa. Tämä on tietenkin valitettava ja tuomittava seikka — se on sitä siitäkin huolimatta vaikka vanha torypuoluekin on käyttänyt tätä mccarthyismin mustamaalausmenetelmää joukkomitassa varsinkin Canadan vasemmistolaisia tai vasemmistolaisiksi "epäiltyjä" vastaan.

JUTUN TÄRKEIN PUOLI

Tämä tuokin esiin tämän jutun tärkeimmän puolen — kysymyksen kansalaisvapauksien puolustamisesta.

Oppositio — Diefenbakerin johtama vanha torypuolue ja NDP — ei nostanut sotahuutoa oikeusministeri Cardinia ja hänen hallitustaan vastaan valtion "turvallisuuskysymyksestä", vaan siitä, että vancouverilainen postityöläinen George Victor Spencer oli joutunut mielivaltaisuuksien ja laittomien tekojen uhriksi hallituksen taholta.

Oikein tai väärin — se on tässä yhteydessä samantekevää — mr. Spenceriä on epäilty joistakin valtiopetokseen liittyvistä seikoista. Mutta häntä vastaan ei ole nostettu mitään syytöstä, puhumattakaan siitä, että mr. Spencer olisi todettu syylliseksi johonkin Canadaa vahingoittaneeseen tekoon. Toisin sanoen, maamme lakien ja perinnäistapojen mukaan mr. Spencer on täysin syytön mies — kuten ovat kaikki canadalaiset syyttömiä siihen asti kunnes oikeusistuin toisin päättää.

Tästä huolimatta hallitus ja valtiovalta yleensä julisti mr. Spencerin ilman muuta "syylliseksi". Tämän mielivaltaisen ja laittoman "syyllisyysjulistuksen" perusteella mr. Spencer erotettiin postilaitoksen palveluksesta ja kaiken kukkuraksi tältä syöpätautia sairastavalta mieheltä, jolta on tietääksemme leikattu toinen keuhko pois, kiellettiin yhtä mielivaltaisesti eläke. Lisäksi mies määrättiin olemaan poliisien silmälläpidon alaiseksi!

Tästä, mr. Spencerin kansalaisoikeuksien loukkaamisesta, oli alahuoneen istunnoissa kysymys. Oikeusministeri ja hänen hallituksensa kieltäsivät kivenkovaan kaikki pyynnöt ja vaatimukset, että Spencerin jutusta suoritettaisiin tutkimus, kunnes pääministeri Pearson suoritti viikko sitten perjantaina asiassa häränpyllyn heiton ja ilmoitti äkkiarvaamatta, että hallitus suostuu tällaisen tutkimuksen suorittamiseen.

Huolimatta siitä, vaikka torypuolueen hallituskauden synnit olisivat veriruskeita, ja ne ovatkin, se ei muuta miksikään sitä tosiasiaa, että oppositiopuolueet olivat oikeassa vaatiessaan Spencerin jutun tutkimista. Tältä pohjalta katsoen, mr. Cardinin "vastahyökkäykset" Olga-jutun varjolla kutistuvat omaan mitättömyyteensä, vaikka hänen joka sanansa olisi täyttä totta toryhallituksen entisten ministerien skandaaleista.

Kun pääministeri Pearson on nyt luvannut, että Spencerin asiasta ja siihen liittyvistä valtion "turvallisuuskysymyksistä" suoritetaan tutkimus, me liitymme niihin kansalaispiireihin, jotka toivovat, että tämä tutkimus parantaisi todella tilannetta.

Me, kuten muutkin vastuuntuntoiset canadalaispiirit, kannatamme oikeudenmukaisia ja tehokkaita toimenpiteitä valtion turvallisuuden takaamiseksi. Mutta meidän on kerta kaikkiaan päästävä eroon siitä, että "valtion turvallisuuskysymystä" käytetään keppihevosena niiden nujertamiseksi, jotka sattuvat olemaan eräissä tärkeissä poliittisissa asioissa eri mieltä hallituksen kanssa. On päästävä eroon siitä, että "valtion turvallisuuden" nimissä nuuskitaan laillisesti toimivia järjestöjä ja niiden jäseniä.

Valtion turvallisuutta ei auteta vasemmistomielisten poliittisella painostuksella, mikä loppujen lopuksi on Mc Carthyismia huolimatta siitä harjoittaako sitä liberaalipuolueen tai torypuolueen hallitus.

Kansanedustaja Ville Pessi:

"KOLME SUURTA" ON PYSYVÄ ILMIÖ SUOMEN POLITIIKASSA

Helsinki. — (KU) — Vaikka puolueiden keskinäisissä voimasuhteissa tapahtuukin vaaleissa muutoksia, tosiasiaksi jää, että eduskunnan kolme suurinta ryhmää muodostuu edelleenkin kansandemokraateista, sosialidemokraateista ja ml/keskustapuolueesta. Nämä kolme suurta ryhmää tulevat pysyvästi esiintymään Suomen politiikassa. Tämä tosiasia tulisi kaikkien myöntää, toteaa kansanedustaja SKPn pääsihteeri Ville Pessi, joka vaalien jälkeen päättää vuodesta 1945 jatkuneen eduskuntatyönsä. (Suomen eduskuntavaalit ovat noin viikon kuluttua).

Pessin 21 vuotta kestäneen kansanedustajantoimen nyt päättyessä — hänhän kieltäytyi asettumasta ehdokkaaksi haluten "tehdä tilaa nuoremmille" kuten hän itse hymyn pilke silmäkulmassaan menettelyään luonnehtii — Kansan Uutiset pyysi pientä haastattelutuokiota.

— Kertoisitko tunnelmista joilla SKDLn eduskuntaryhmä vuoden 1945 keväällä ensi kerran astui eduskuntaan ja myös siitä, miten se vastaanotettiin.

— Sodasta irtoaminen, SKPn julkisuuteen astuminen ja SKDLn perustaminen olivat jo suuria muutoksia ja edustajamme olivat jo hallituksessakin, joten ryhmäämme tulo eduskuntaan oli vain em. tapahtumien jatkoa. Yllätys kaikille, myös itsellemme, oli sen sijaan, että ryhmämme oli muodostunut niin suureksi, neljännekseksi koko eduskunnasta. Mitä eduskuntatyöhön tulee, niin siinä useimmat meistä olivat täysin vihreitä, mutta olihan joukossamme sentään eduskuntatyöhön ennenkin osallistuneita, m m. "kuutoset".

Olimme ennen vaaleja esittäneet sos.dem. puolueen vaaliliittoa ja ainoa asettamamme ehto oli ettei kansanedustajaehdokkaiksi nimettäisi itsensä sotapolitiikalla kompromettoineita. Saman toivomuksen Paasikivi myöhemmin esitti kaikille puolueille. Sosdem puolue kuitenkin kieltäytyi vaaliliitosta.

Päätunnuksemme vaaleissa oli fasisminvastainen. Rikkoutunut hakaristi oli aiheena ensimmäisissä vaalimainoksissamme. Fasismin jäänteiden raivaaminen näkyi myös ensimmäisissä eduskunta-aloitteissamme. Sen jälkeen tuli taloudellisten ja sosiaalisten asioiden vuoro. Kaiken kaikkiaan ryhmämme työ lähti mielestäni hyvin käyntiin huolimatta siitä, että se oli uutta meistä monelle.

— Kuluneen 20-vuotiskauden aikana erottuu ilmeisesti toisistaan poikkeavia jaksoja. Miten luonnehtisit näitä?

— Määrätyt sisä- ja ulkopoliittiset asiat jaksottavat tosiaankin kulunutta aikaa. Ensimmäinen oli luonnollisesti pari vuotta kestänyt välirauhasopimuksen aika. Vuoden 1947 alkupuolella solmittu rauhansopimus ja vuotta myöhemmin solmittu ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimus, joiden nojalla Suomen asema ulkopoliittisessa mielessä vakiintui, erottavat toisen jakson.

Vuosi 1948 merkitsi myös sisäpoliittista käännettä. Kansandemokraatit syrjäytettiin hallituksesta ja Fagerholm muodosti vähemmistöhallituksensa, jota seurasi lähes 10-vuotinen maalaisliiton ja sosdem puolueen hallitusyhteistyön kausi. V:n 1958 vaaleja seuranneen vasemmistoeduskunnan aikana hallitsivat enimmäkseen porvarilliset vähemmistöhallitukset ja viime vaalien jälkeen porvarilliset enemmistöhallitukset. Vaikka näillä kausilla on omat erikoispiirteensä, niille on kaikille luonteenomaista, että sellaista laajapohjaista ja vankkaa parlamentaarista enemmistöhallitusta, jollainen oli Pekkalan hallitus, ei ole kyetty muodostamaan.

Pekkalan hallituksen kautta sietäisi muidenkin siinä olleiden puolueiden objektiivisesti eritellä. Kukaan ei voi kiistää sen suuria aikaansaannoksia silloisista poikkeuksellisen vaikeista oloista huolimatta. Oli hoidettava sellaiset valtavat tehtävät kuin maan jälleenrakentaminen, siirtoväen asuttaminen jn mutta asiat kyettiin heittämään ja valtion talous saatiin vakaalle pohjalle. Sosiaalista lainsäädäntöä kehitettiin suuresti ja palkkoja korotettiin, mutta siitä huolimatta rahan arvoa kyettiin vakiinnuttamaan eikä valtion kassa ollut tyhjä niin kuin nykyisten hallitusten aikana. Nämä olivat valtavia saavutuksia niissä olosuhteissa. Kyllä tälläkin hetkellä asiat saataisin paremmalle pohjalle, jos kyettäisiin muodostamaan parlamentaarisesti vahva hallitus.

— Mitä arvelette hallituksen muodostamisesta näiden vaalien jälkeen?

— Vaaleista voi tulla käännekohta parempaan maan politiikassa edellyttäen, että kansandemokraatit ja sosialidemokraatit kykenevät yhteistoimintaan. Hallituksen muodostamiskysymyksestä tulee joka tapauksessa mielenkiintoinen vaihe. Erilaisia vaihtoehtoja on tietenkin tarjolla. Käsitykseni on, että niin kauan kuin kansandemokraattien syrjintä jatkuu ja joka neljänneltä suomalaiselta kielletään perustuslain heille takaamat täydet kansalaisoikeudet, maan asiat pysyvät epävakaisina. Käsittämätöntä vain että tätä eivät kaikki kykene tajuamaan. Emmehän enää elä 30- ja 40-lukua.

Oikeisto ja vieläpä eräät sosialidemokraatitkin tekevät itsensä naurettaviksi jankuttaessaan jatkuvasti, että olemme väkivaltapuolue ja että meiltä tämän nojalla voidaan evätä kansalaisoikeutemme. Eikö jokainen meistä tee rakentavaa työtä tämän maan hyväksi? Jos välttämättä on puhuttava väkivaltapuolueesta, suunnattakoon katseet muualle. Kuka järjesti asekätkentäsalaliiton? Sen tekijöillä oli suunnitelma vallankaappauksen suorittamiseen. Sietäisi miettiä myös kenellä ovat aseet tällä hetkellä ja siis väkivallan käytön mahdollisuus.

— Minkälaisina pidät työväenpuolueiden yhteistyön mahdollisuuksia?

— On myönteistä, että sosdem puolueessa on yhä enemmän henkilöitä, jotka näkevät yhteistyön välttämättömäksi. Arvelen, että jos sosdem puolue vaalien jälkeen kieltäytyisi yhteistyöstä, se herättäisi tyytymättömyyttä puolueen kannattajien keskuudessa.

— Miten arvelet SKDLn selviytyvän vaaleista?

— Näkymät ovat hyvät. Järjestöväkemme suhtautuu toivorikkaasti vaalien tuloksiin ja se heijastuu myös vaalityössä. Käsitykseni on, että voimme saada uusia edustajapaikkoja eräissä vaalipiireissä. Takeena siitä on lisääntyvä äänimäärämme ja se, että porvareilla on nyt vähemmän vaaliliittoja.

Nuorilla äänestäjillä on näissä vaaleissa merkittävä osuus ja uskon heidän tuevan omia edustajiaan eduskuntaryhmäämme. Ehdokkaitemme joukossa on tovereita, joilla on laaja eduskuntatyön kokemus, ja paljon kyvykkäitä henkilöitä, jotka ovat nyt ehkä ensi kertaa ehdokkainamme. Toivotan heille kaikille paljon kannatusta.

— Mikä on mielestäsi keskeisintä vaalien jälkeen eduskuntatyössä?

— Hallitsevaksi kysymykseksi muodostuu varmaan työtilaisuuksien luominen. Puolueemme äskettäin hyväksytty laaja talouspoliittinen ohjelma sisältää rakentavia ehdotuksia maamme talouden kehittämisessä. On huomionarvoista, että oppositiopuolueella on tällainen ohjelma. Toivomme sen pohjalta syntyvän keskustelua ja odotamme ehdotuksia toisilta. Me emme esiinny niin kuin sosialidemokraatit, jotka julistavat keskustelevansa vain omasta ohjelmastaan. Se on diktatorinen asenne. Odottaisi, että sosialidemokraatit, joilla on vielä pitkäaikaisempi eduskuntatyön kokemus kuin SKDL:lla olisivat jo oppineet, että asiat muotoutuvat puolueiden välisessä yhteistyössä neuvotellen ja sovitellen. Me pyrimme laajaan yhteistyöhön jossa eri osapuolten vaatimukset ja toiveet otetaan huomioon. Yksi puolue tai ryhmä ei saa tahtoaan sovittelematta läpi.

VASEMMISTON VAALILIITTO RANSKAAN

Sosialistit ja kommunistit yhteistyöneuvotteluun

Viime joulukuisten Ranskan presidentinvaalien yhteydessä menestyksekkäästi kilpaillut, Francois Mitterandin taakse ryhmittynyt löyhä vasemmisto on viime viikkojen aikana ryhtynyt hakemaan uusia muotoja. Aloite on lähtöisin Ranskan kommunistisesta puolueesta, jonka keskuskomitea teki tammikuun 11 päivänä yhteistyöesityksen Guy Mollet'n johtamalle sosialistiselle puolueelle (SFIO) sekä muille vasemmistopuolueille ja yhteisöille. Kirjeeseen on tullut SFIOn periaatteessa myönteinen vastaus ja on vain ajan kysymys, milloin yhteistyöneuvottelut alkavat.

Kommunistit ehdottivat kirjeessään kaikkien vasemmistopuolueiden ja yhteisöjen välistä keskustelua yhteisestä demokraattisesta ohjelmasta, johon nojautuen olisi mahdollista aikaansaada voimien keskitys de Gaullen edustaman yksilövallan kukistamiseksi seuraavissa vaaleissa, jotka toimitetaan noin vuoden kuluttua.

Guy Mollet'n helmikuun 1 päivänä päivättyyn vastaukseen liitetyssä puolueen päätöksessä ilmoitetaan, että esityksen mukaisten neuvottelujen käymiseen on valtuudet annettu ns. vasemmistoliitolle, johon SFIOn ohella kuuluu mm. Mitterandin puolue UDSR osa radikaaleja ja eräitä itsenäisiä ryhmiä. Guy Mollet'n vastauskirje on historiallinen — Ranskan sosialistipuolueen pääsihteerin ensimmäinen kirje kommunistisen puolueen pääsihteerille.

Mallet'n vastaus sisältää ilmoituksen halusta "jatkaa ja voimistaa yhteistä puolustustoimintaa sitä vaaraa vastaan, joka (henkilökohtaiseen valtaan nojautuvan — toim.) järjestelmän taholta kohdistuu demokraattisiin laitoksiin". Mollet toteaa edelleen, että tämä vaara ei ole vähentymässä. Vastaus ts. merkitsee myönteistä suhtautumista yhteisiin vaaliliittoihin, josta kokemusta saatiin jo presidentinvaalien yhteydessä.

Mollet'n kirjelmässä ehdotetaan lisäksi julkista keskustelua puolueiden välillä vallitsevista "eriävistä opillisista käsityksistä" tämän päivän pohjalla. Mollet'n kirjeeseen liitetyssä SFIOn johdon lausumassa tarkennetaan keskustelun aiheiksi "työväen toiminnan tavoitteet ja luonne kapitalistisen järjestelmän vallitessa sekä poliittisen demokratian edellytykset ja takeet".

Pääsihteeri Waldeck Rochet on julkisessa sanassa vastaanottanut keskusteluhaasteen ja esittää yhteiseen ohjelmaan otettavaksi vaatimukset erilaisista uudistuksista, metalli- ja kemianteollisuuden sekä liikepankkien kansallistamisen sekä yleiset demokraattiset vaatimukset (= demokraattinen ohjelma), joihin kuuluisivat kansallisen teollisuuden laajentaminen, elintason kohottaminen, palkkojen nostaminen ja työajan lyhentäminen.

Kommunistinen puolue on saanut myönteiset vastaukset esityksiinsä myös yhdistyneeltä sosialistiselta puolueelta (PSU) sekä erilaisilta muilta poliittisilta ja ammatillisilta yhtymiltä, mm. radikaaleilta ja jakobiiniklubeilta, jotka kuuluvat ennen mainittuun vasemmistoliittoon. Kommunistinen puolue on nimennyt kolme neuvottelija näitä yhteydenottoja varten.

Ranskan sosialistisen puolueen (SFIO) ja kommunistisen puolueen edustajat ovat pitäneet helmikuun lopulla neuvottelun, jossa on käsitelty puolueiden välisen peruskysymyksistä käytävän julkisen keskustelun periaatteita.

Lontoo. — Daily Expressin maanantaina julkaiseman mielipidetutkimuksen mukaan työväenpuolueen kannatus äänestäjien keskuudessa on 13 prosenttia suurempi kuin konservatiivien.

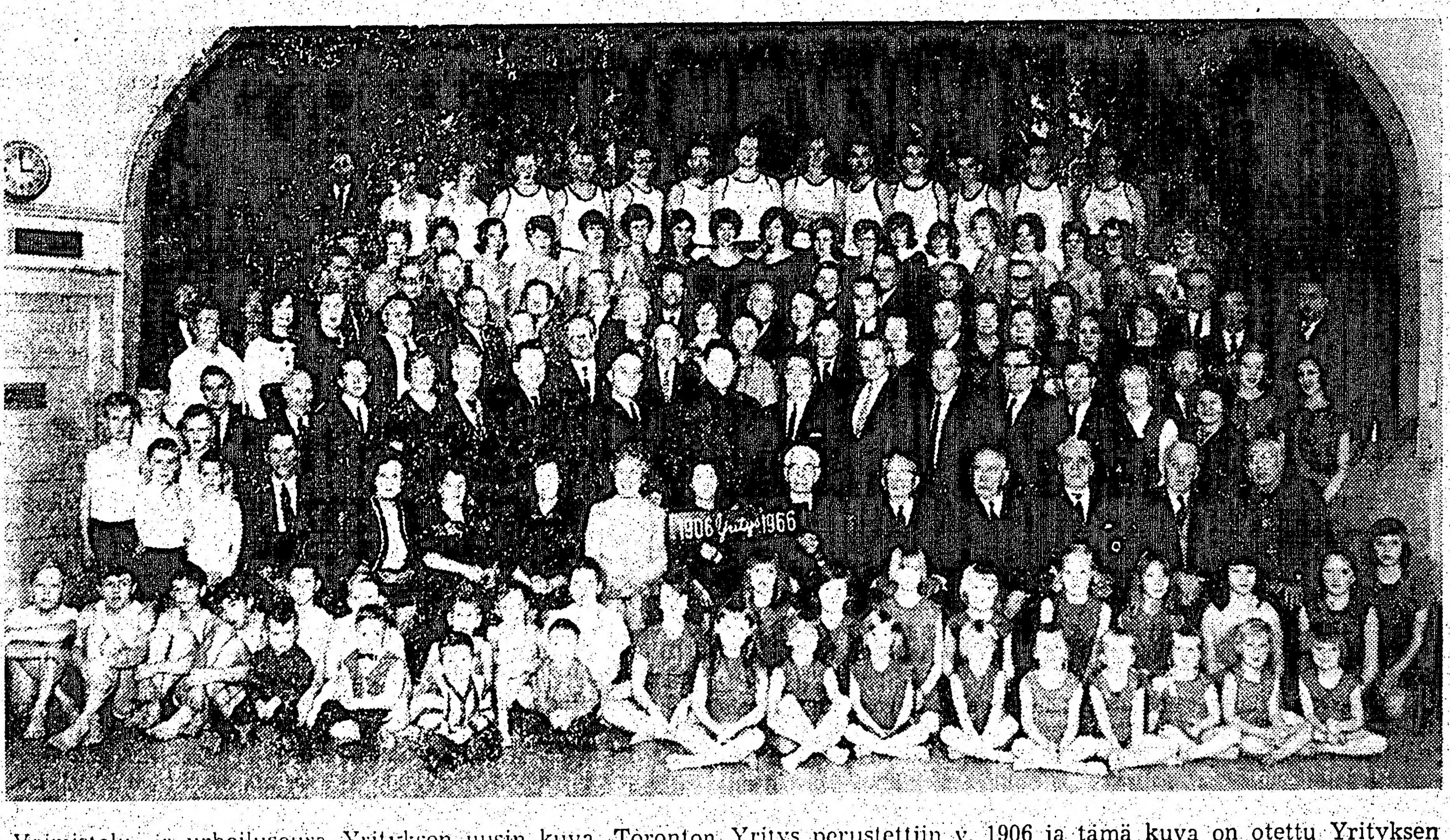

Voimistelu- ja urheiluseura Yrityksen uusin kuva. Toronton Yritys perustettiin v. 1906 ja tämä kuva on otettu Yrityksen 60-vuotisjuhlien valmistelujen yhteydessä. Yritys on edelleen hyvin aktiivinen voimistelun, kenttäurheilun ja näyttelyn aloilla. Seuran jäsenet valmistavat joukkovoimalla 60-vuotisjuhlia. Kabarettitanssit ovat perjantaina, maaliskuun 25 pnä ja varsinainen vuosijuhla sunnuntaina, maaliskuun 27 pnä. Kummatkin tilaisuudet ovat Don-haalilla.

PÄIVÄN PAKINA

KUKKIA YRITYKSELLE

Lehtemme tämänpäiväisessä numerossa on ilmoitus Toronton Yrityksen 60-vuotisjuhlista, jotka pidetään Don haalilla sunnuntaina, maaliskuun 27 päivänä.

Sen lisäksi julkaistaan nyt yllä oleva v.- ja u.-seura Yrityksen 60-vuotiskuva.

Me puolestamme toivomme, että täkäläiset kansalaisemme yleensä, ja ennenkaikkea lehtemme lukijat, ottaisivat kiireellisten menojensa ja tehtäviensä ohella pikkuhetken siinä mielessä, että voisivat tutustua sekä Yrityksen juhlaohjelmistoon että sen viimeisimpään kuvaan.

Vakaa käsityksemme on, että mitä tahansa erimielisyyksiä meidän keskuudessamme on, kaikki täkäläiset kansalaisemme haluavat esittää päivän sankarille syntymäpäiväonnittelunsa, sekä toivottaa sille hyvää onnea ja menestystä monipuolisen urheilu- ja voimistelutoimintansa tiimoilta. Monet haluavat lähettää allekirjoittaneen lailla ainakin hengessä yhden kauniin kukan Yrityksen kaikille jäsenille ja sievän kukkalaitteen heille kaikille yhteisesti.

Kun huomioidaan se tosiasia, että siirtolaisina tähän maahan tulleitten kansalaistemme perustama urheiluseura, mikä koostuu nyt suurelta osalta tässä maassa ensimmäisessä ja toisessa polvessa syntyneistä nuorista miehistä, naisista ja lapsista, viettää vuotta aikaisemmin 60-vuotisjuhlaansa kuin Canada viettää kansallisen yhtenäisyytensä ja itsenäisyytensä 100-vuotisjuhlaa, niin silloin näemme kuinka suurimerkityksellinen tämä merkkipäivä on, ei vain Toronton suomalaisille vaan meille kaikille.

Kukaan ei voi arvata kuinka paljon Yritys on auttanut torontolaisia nuoria tyttöjä ja poikia saamaan elämälleen oikean alun ja suunnan — vetänyt heidät pois kadulta ja katuelämän vaaroista, tarjoamalla ja varaamalla nuorille jotakin kehittävää, edistävää ja rakentavaa.

Koskaan ei voida Yrityksen työtä tämän 60 vuoden ajalta tässä suhteessa palkita, eikä sitä kukaan odotakaan. Mutta varmaa kuitenkin on, että moni äiti ja isä on saanut iloita "hyvistä lapsistaan" suurelta osalta siksi, kun heidän lapsensa ovat osallistuneet Yrityksen urheilu-, voimistelu- ja muuhun toimintaan, ja että monet meistä vanhemmista olemme kaikessa hiljaisuudessa kiitollisia siitä, että olemme saaneet kunnian osallistua muiden rinnalla Yrityksen toimintaan.

Allekirjoittanut lukeutuu ikäänkuin luonnostaan niiden satojen, ehkäpä tuhansien kansalaistemme joukkoon, joilla on sydämessä hellä kohta Yritykseen nähden siksi, kun olemme joskus aikoinamme voimistelleet sen riveissä, ottaneet osaa sen rata- ja kenttäurheilukilpailuihin, käyneet painimassa sen harjoituspaikoissa ja kilpailuissa jne.

Tänä merkkipäivänä — ja nyt on merkkipäivä, sillä Yrityksen syntysanat lausuttiin tasan 60 vuotta sitten, eli maaliskuun 15 päivänä v. 1906 Richmond kadun varrella pidetyssä kokouksessa, missä oli 14 osanottajaa mukaanlukien Karl Lehto, joka toimii ja vaikuttaa seurassa vieläkin — palautuu allekirjoittaneenkin mieleen kokonainen sarja tapahtumia, urheilijoita, voimistelijoita ja myös toimitsijoita Yrityksen riveissä. Esimerkiksi:

Kaikki esiintyjät, niin urheilijat kuin muillakin aloilla toimivat, saavat varsinkin ensikerralla esiintymiskuumeen. Toisilla "kuume" on niin kova, että se lyö vatsan rikki ja toisilla ehkä pahempikin. Joillakin armoitetuilla voi esiintymiskuume olla helpompi.

Mutta kaikkein kovimmin on allekirjoittanut pelännyt — ja pelkoa kaiketi esiintymiskuume on — Yrityksen vuosijuhlassa muitaaksemme 36 vuotta sitten, jolloin vietettiin "vahingossa" vuotta liian aikaisin seuran 25-vuotisjuhlaa. Johtokunnan yhtenä jäsenenä saimme kaikista vastaanväitöksistä huolimatta kunniatehtävän puhua lyhyesti siinä juhlassa. Se oli ensimmäinen puheemme juhlatilaisuudessa ja kun salintäyteisen yleisön katseet kohdistuivat näyttämön reunalle astuneeseen poikapoloiseen, niin se ei aiheuttanut vain "tavallista esiintymiskuumetta" vaan välitöntä pelkoa ja toivoa, että kun maa nielisi pois tästä piinan paikasta!

No selvittiinhän siitä miten kuten, kuten on selvitty monista muistakin pulmista. Tarkoituksemme onkin vain sanoa Yrityksen 60-vuotisjuhlassa nyt sekä ensi kertaa esiintyville — että rohkeutta vain ja päättäväisyyttä. Tosiasiassa esiintymiskuume johtuu ennenkaikkea siitä, että esiintyjä haluaa antaa parhaansa, josta ei ole kuitenkaan aivan varma, ja on ihmisellä normaalinen tunne. Sitäpaitsi, juhlavieraat eivät ole läheskään niin ankaria ja peloittavia miltä ensi kerralla esiintyessä näyttävät. Varsinkin nuoriin ja vasta-aloittaviin suhtautuu juhlayleisö aina "aikuisten lailla" eli suurella ymmärryksellä.

Jääköön "vanhojen muistelemiset" johonkin toiseen kertaan, sillä nyt eletään nykyaikaa ja vietetään pian Yrityksen 60-vuotisjuhlaa.

Pitemmittä puheitta: Happy Birthday, Yritys ja yrityslaiset.

— Känsäkoura.

Urheilua

Neuvostoliitto valtasi jääkiekkoilun maailmanmestaruuden 4:nnen kerran

Tshekkoslovakia toinen, Canada kolmas ja Suomi kuudes; Puola takaisin B-sarjaan

Ljubljana, Jugoslavia. — **Neuvostoliitto voitti sunnuntaina neljännen peräkkäisen kerran jääkiekkoilun maailmanmestaruuden lyötyään viimeisessä ottelussaan toiseksi tulleen Tshekkoslovakian joukkueen maalein 7—1.**

Neuvostoliitto voitti näissä turnajaisissa 6 ottelua ja pelasi yhden tasapelin, saaden yhteistulokseksen 13 pistettä. (14 on korkein mahdollinen pistemäärä).

Neljännellä sijalla edellisessä MM-kisoissa ollut Canadan joukkue nousi nyt 3:nnelle tilalle ja korjasi näiden kisojen pronssimitalin voitettuaan sunnuntaina viimeisen ottelunsa Ruotsia vastaan 4—2.

Neuvostoliittolaiset tyrmäsivät asiallisesti puuhen tshekit heti ottelun alkuminuuteilla lyömällä kiekkonsa kolmesti tshekkien maaliin 2 minuutin ja kahden sekuntin aikana. Tshekkoslovakian paras maalinvahti, Vladimir Dzurila oli niin pettynyt siitä kun neuvostoliittolaiset tekivät 3 maalia vähän yli 4 minuutin aikana, että hän pyysi vapautusta tehtävästään. Hänen tilalleen tuli Jiri Holecek, mutta hänenkin ohitseen meni vielä neljäs kiekko ennen ensimmäisen erän päättymistä.

Ruotsilla oli ensimmäisessä erässä 1—0 johto Canadasta, mutta Canada sai toisen erän puolivälissä tasoitusmaalin. Canadalaiset olivat luonnollisesti mielissään Ruotsin joukkueesta saamastaan voitosta, mutta katsomossa ei ollut sellaista innostusta, huutojoukkue Canadan puolella, mistä neuvostoliittolaiset saivat nauttia Tshekkoslovakiasta saamansa voiton ansiosta. Ruotsi sijoittui neljänneksi.

Aikaisemmin päivällä löi Itä-Saksa Suomen maalein 4—3 ja Yhdysvallat Puolan 6—4. Itä-Saksa tuli viidenneksi.

Suomella ja Yhdysvalloilla oli pistekilvassa tasapeli, mutta kun yhdysvaltalaiset hävisivät leijonapaidoille, niin Suomi sijoittui kuudenneksi ja Yhdysvallat seitsemänneksi. Puola jäi viimeiseksi ja tuli siis karsituksi pois A-luokasta. Puolan tilalle tulee seuraavissa MM-kisoissa nyt B-sarjan voittaja Länsi-Saksa.

Neuvostoliiton joukkueen valmentaja Anatoly Tarasov sanoi olevansa hyvin tyytyväinen siihen miten hänen joukkueensa voitti neljännen maailmanmestaruutensa kun häneltä kysyttiin, että vieläkö NLn joukkue haluaisi suorittaa ottelun ammattilaisjääkiekkoilun (NHL) jotakin joukkuetta vastaan, Tarasov sanoi:

"Canadalais-ammattilaiset ovat sanoneet, että he voivat lyödä minkä tahansa eurooppalaisjoukkueen maalein 20—30 maalin etumatkalla. Me sanomme, antakaa heidän yrittää, että saadaan nähdä. Me uskomme, että koko Eurooppa Canada ja Yhdysvallat seuraisi kiinnostuksella sellaista ottelua."

—•—

N-liitto voitti Canadan 3—0

Ljubljana, Jugoslavia. — Neuvostoliitto löi viime perjantaina jääkiekkoilun MM-kisoissa näiden turnajaisten yhdessä kovimmassa ottelussa Canadan maalein 3—0.

Selvästi voimakkaampana joukkueena Neuvostoliiton joukkue teki ensimmäisen erän puolivälissä ensimmäisen maalinsa ja kaksi maalia lisää kolmannessa erässä.

Tshekkoslovakia löi aikaisemmin samupäivällä hyvin tasaväkisessä ottelussa Ruotsin maalein 2—1 — nostaen se Tshekkoslovakian turnajaisten siinä vaiheessa ensimmäiselle sijalle. Tshekeillä oli tässä vaiheessa 6 voittoa toisella sijalla ollutta Neuvostoliiton viittä voittoa ja yhtä tasapeliä vastaan.

Toisin kuin Tshekkoslovakian voittoon nähden, mistä canadalaiset esittivät kiivaita protesteja, canadalaiset tunnustivat perjantaisen ottelun jälkeen, että Neuvostoliitto ansaitsi reilusti voittonsa. Canadan joukkueen neuvonantaja Rev. David Bauer sanoi ottelun päätyttyä että Neuvostoliitolla on mainio joukkue. "Minä en halua ottaa mitään pois Neuvostoliiton suurelta joukkueelta Se ansaitsi voittonsa", sanoi Rev. Bauer.

Canadalaiset olivat vielä perjantaina hyvin katkeroituneita Tshekkoslovakiaa vastaan suorittamastaan torstaisesta ottelusta syyttäen, että puolueelliset erotuomarit auttoivat Tshekkoslovakian voittoa. (Julkaisemme toisaalla Suomen Tietotoimiston kuvauksen Canada—Tshekkoslovakia ottelusta).

Ottelun lopputuloksesta huolimatta Canadan maalivahti Seth Martin pelasi yhden loistavimman ottelunsa. Hänen maaliaan vastaan tehtiin kaikkiaan 27 lyöntiä jota vastoin Neuvostoliiton maalinvahdin torjuttavaksi tehtiin 16 lyöntiä.

—•—

Italia juhli sotilashiihdon mm-viestissä

Hämeenlinna. — Sotilashiihdon MM-kilpailujen ohjelmassa oli perjantaina 4x10 km:n viestihiihto, jossa kullan korjasi Italia lähes neljän minuutin ylivoimaisella voitolla. Myös eri osuuksilla italialaiset ottivat kolme ensimmäistä sijaa. Hopealle selvisi Norja. Suomi otti pronssin ykkösjoukkueensa ankkurina hiihtäneen Kalevi Oikaraisen komean loppukirin ansiosta.

TULOKSET:

4x10 km:n 1) Italia I 2.06.49,5; 2) Norja I 2.10.42.4; 3) Suomi I 2.11.00,2; 4) Sveitsi 2.11.41,3; 5) Suomi II 2.12.05,9; 6) Ruotsi 2.13.17,9 7) Italia II 2.13.20,0; 8) Norja II 2.14.49,6; 9) Norja III 2.18.05,6; 10) Itävalta 2.19.53,0; 11) Ranska I 2.20.30,0; 12) USA 2.22.49,0; 13) Ranska II 2.24.14,8.

Osuuksien parhaat: 1) Franco Manfroi Italia 31.13; 2) Franco Nones Italia 31.28; 3) Gianfranco Stella Italia 31.39; 4) Reidar Andreassen Norja 31.50 ja 5) Kalevi Oikarainen Suomi 31.57.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko 90 Neville Park Blvd. Puhelin OX 1-6195 Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio 49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont. Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Len Bostrom 58 McNairn Ave., Toronto 12, Ont. Puhelin HU 1-3551

LIITON NAISJAOSTO

Elsie Jokinen 21 Granlea Road, Willowdale, Ont. Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO

Puheenjohtaja: Antti Ranta, Jehu A.C. — Puhelin 673-9015 479 Sandra Blvd. Sudbury, Ont.

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

HUVIMATKA SUOMEEN

uudella

M.S. Kungsholm-loistolaivalla

NEW YORKISTA toukokuun 5 pnä

Edelleen:

Göteborgista Tukholmaan — erikoisjuna — toukokuun 14.

Tukholmasta Helsinkiin — M.S. ILMATAR — toukok. 14 Helsinkiin saavutaan toukok. 15 päivänä

• Tämä on ensimmäinen uuden Kungsholmin Skandinavian eli itäänpäin suuntautuva tavallinen laivavuoro. Teillä on nyt tilaisuus osallistua tähän elämysrikkaaseen, ilontäyteiseen ja ikimuistettavaan neitsytmatkaan laivalla, joka uhoo uppouutuutaan, jonka hytit ovat tilavat ja kannet avarat ja jossa ruoka ja palvelu on kuin ruhtinailla — laiva on kertakaikkiaan kuin unelmienne valkoinen joutsen.

Turistiluokan hinnat:

New York—Göteborg, alkaen U.S. $276.00

Göteborg—Helsinki, alkaen U.S. $50.00

Tehkää paikkatilauksenne heti, osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

Tshekkoslovakian Canadan ottelusta

Canadalaisten toimesta on arvosteltu erikoisen terävästi aCnadan-Tshekkoslovakia torstaisen ottelun palkintotuomareita. Kuten on kerrottu, ottelu päättyi Tshekkoslovakian voitoksi maalein 2—1. Canadalaisten toimesta esitettiin pelin jälkeen protesteja siitä, että tuomarit olivat puolueellisia Tshekkoslovakian hyväksi määrätessään canadalaisille 6 rangaistusta kuh deksasta ja mitätöidessään Canadalta yhden maalin sillä perusteella, että Tshekkoslovakian pömpeli kaatui tämän maalinteon aikana.

Kuten on sanottu, ottelu päättyi 2—1 tshekkien hyväksi (1—0, 0—0, 1—1). Seuraavassa on STT:n selostus tämän ottelun kulusta.

Ottelu ei tasoltaan ollut huippuluokkaa, sillä kummassakin leirissä jännitettiin silminnähden. Canada pelasi hidastyylisesti ja antoi tshekkien puolustukselle aikaa koota rivinsä. Canadan kohtaloksi koituivat tässä ottelussa myös monet ulosajot ja peräti kahdesti istui kaksi canadalaista samanaikaisesti jäähyaitiossa.

Tshekit eivät tässä ottelussa saaneet peliinsä samaa juonta kuin monessa aiemmassa kamppailussa. Silti he ajoittain hallitsivat varsin selvästikin pelitapahtumia.

Tshekeistä kunnostautui erityisesti puolustajapari Tikal—Pryl. Kummatkin katkoivat tehokkaasti, ja erityisesti Pryl oli myös ainaisena kiusana Canadan puolustusalueella. Hyökkääjistä ansaitsee maininnan tuulennopea Holik. Golonka laukoi muutaman kerran vaarallisesti, kun sen sijaan paljon huomiota osakseen saanut Nedomanski ei yltänyt tavanomaiseensa.

Canadan maalivahti Seth Martin oli joukkueensa parhaita. Hän torjui erinomaisesti mitä vaarallisimpiakin laukauksia, jonka lisäksi hän kokeneen pelaajan juonikkuudella taktisesti johti miehistönsä peliä. Puolustajista kun nostautuivat O'Malley ja Conlin sekä kentällä että jäähytilastossa. Hyökkääjistä olivat I ketjun Begg, Bourbonnais ja Cadieux muita korkeammalla.

Vaahteralehtiset pakottivat ensimmäisessä erässä vastustajansa puolus tuskannalle. Vasta erän loppuvaiheissa, kun canadalaiset alkoivat miehittää jäähyaition, joutui myös Martin väläyttelemään loistotorjuntoja. 16. minuutilla Holik sai Tikalilta erinomaisen syötön, jo läheltä tuikattu kiekko uppesi Canadan verkkoon. Canadalla oli tällöin kaksi miestä — O'Malley ja Conlin — jäähyaitiossa.

Toinen erä päättyi maalittomana. Tosin kiekko neljännellä minuutilla livahti tshekkien maaliin, mutta Dzurila oli hetkeä aiemmin kaatanut pömpelinsä, eikä täysosumaa hyväksytty.

Kolmannessa erässä Bourbannais ta soitti pelin. Hän karkasi laidaltaan tshekkien puolustusalueella. Samanaikaisesti Faulkner syötti maanmiehelleen, joka vauhdissa laukaisi kiekon Dzurilan vasempaan alanurkkaan.

Kolmannen erän loppuvaiheet ratkaisivat pelin. Johnston ja O'Malley joutuivat samanaikaisesti kärsimään kahden minuutin rangaistusta, kun otteluajasta oli jäljellä nelisen minuuttia. Tshekit painostivat ankarasti mutta Seth Martin oli varuillaan. Tshekkien hyvä ote säilyi kuitenkin loppuun, ja kun peliajasta oli jäljellä vain puolisen minuuttia Martinin oli antauduttava. Kiekko kimposi canadalaispuolustuksesta kentälle, ja Pryl ohjasi sen rauhassa verkkoon, 2—1.

—•—

Neuvostoliitolla kolme johtavaa maalintekijää

Ljubljana, Jugoslavia. — Neuvostoliiton joukkueen miehet valtasivat kolme ensimmäistä sijaa jääkiekkoilun maailmanmestaruuskisojen maalintekokilvassa.

Neuvostoliittolainen Aleksandrov sai maalintekokilvassa 18 pistettä, Almetov 13 ja Starshinov 12 pistettä. Tshekkoslovakian Pryl sai 11 pistettä, NL:n Loktev 10 ja Yakushev 10, Canadan Huck 9 pistettä, Faulkner 8 ja Bourbanais 8 pistettä, Ruotsin Nilsson 7 pistettä ja Tshekkoslovakian Koks 7 pistettä.

Seuraavassa on mitalijoukkueiden tulostaulukko voittojen, häviöiden ja tasapelien sekä tehtyjen ja menetettyjen maalien yhteismäärässä ja pisteissä).

	V	H	T	V	M	P
NL	6	0	1	55	7	13
Tshek.	6	1	0	32	15	12
Can.	5	2	0	33	10	10

Seth Martin nimitettiin sunnuntaina jääkiekkoilun MM-kisojen parhaaksi maalinvahdiksi.

Parhaaksi hyökkääjäksi ja puolustajaksi nimitettiin virkailijain toimesta kaksi neuvostoliittolaista, 24-vuotias Aleksander Ragulin ja 32-vuotias Konstantin Loktev.

256 urheilutoimittajaa valitsi Seth Martinin parhaaksi maalinvahdiksi. Lehtimiesten suorittaman äänestyksen mukaan tähtijoukkueeseen tuli myös Gary Begg ja neuvostoliittolainen Ragulin, sekä keskustahyökkääjäksi Canadan Frank Huck ja hänen sivuilleen neuvostoliittolaiset Loktev ja Aleksandrov.

Tilatkaa Vapaus!

Don haalin kalenteri

Leo Niemen haitariorkesteri Sudburysta vierailee Don haalilla sunnuntaina maaliskuun 20 pnä. Konsertti alkaa kello 2 ip.

Toimen naisten kokous on torstaina, maaliskuun 24 pnä kello 7.30 illalla.

Yrityksen kabaretti on perjantaina, maaliskuun 25 pnä. Manniset soittavat.

Yrityksen vuosijuhla "No. 60" on sunnuntaina, maaliskuun 7 pnä, klo 4 ip.

Toimen naisten järjestämä "Rummage Sale on perjantaina huhtik. 1 pnä kello 7stä 9ään illalla sekä lauantaina, huhtikuun 2 pnä kello 11:sta 8:een ip.

Tervetuloa. — O.

Haitariorkesteri lupaa paljon hyvää konserttimatkallaan

Haitarimusiikki on viimeisten vuosien aikana yhä vain kehittynyt korkeammalle ja tämä meidän Sudburymme taitaa olla aivan ennätyspaikka haitarinsoiton harrastajille, joista suomalaiset ylinnä. Niinpä kolmessa täkäläisessä haitarikoulussa (Prom, Pukara ja Progress) on suomalaiset opettajat — ja kykeneviä poikia kaikki.

Se on tämän Prom-koulun haitariorkesteri, johtaja Leo Niemi, joka lähtee nyt Torontoon antamaan konsertin maaliskuun 20 päivänä. Konsertti on Don haalilla alkaen kello 2 ip. Orkesteri esittää mm. seuraavat kappaleet:

Merikannon "Kesäillan valssi", min kä on sovittanut tälle orkesterille Leo Niemi; "Capriccio Italien", säveltänyt P. Tchaikovsky, tyypillinen italialainen overtuuri, vapaassa mallissa; "La Vingen De La Macarenas", tulinen espanjalainen sävellys, yksi orkesterin parhaita kappaleita. Esitetään myös suomalaisia valsseja kuten "Elämä juoksuhaudoissa" ja "Taikayö" jotka myös on erikoisesti sovellettu tälle orkesterille.

Ohjelmassa on "Tango a La Rose", hymni "The Rosary", lännen musiikkia, harmonikkojen paraati ym. Soolo-esityksiä saadaan seuraavilta: Aileen Lampi, Hannu Lambert, Richard Roy Kar. Piilonen ja Jimmy Reesor.

Leo Niemi ja Armas Lampi esittävät duettoja. Rauha Mäki esittää soololaulua.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa tähän ainutlaatuiseen tilaisuuteen,

— III haitari.

Toimen naisilla "Rummage Sale"

Toronto. — "No joko taas" huudahti yhtävä kun allekirjoittanut pyysi tavaraa "rummage" myyntiä varten.

"No, jopa tietenkin taas, kun kerran ensimmäinen yritys onnistui niin hyvin".

Monet ystävät ovat oikein innostuneita tuomaan tällaisiin myyjäisiin yhtä ja toista. Jotkut olivat ensi kerralla arkoja lahjoittelemaan tavaroihin nähden, mutta kun he kävivät tutustumassa tavaran laatuun ja määrään, niin he huudahtivat: "Kyllä meiltäkin jotakin tuollaista löytyy — en vain arvannut sitä tuoda".

Nyt siis otetaan taas vastaan, vaikka "munia rastaan, pikiä pingottain." Haalille voi tuoda näitä lahjoituksia tai jos ette voi tuoda, niin soittakaa, kyllä me mielihyvällä haetaan.

Olkaapa nyt sitten niin "please" ja kurkistakaa mitä kaikkea sieltä lokeroista löytyy — sellaista mitä ette itse tarvitse, mutta saattaa olla jollekin toiselle hyödyllistä. Niitä voi naapureiltakin kysäistä.

"Rummage Sale" terveisin, Meri T.

Vilho Roininen kuoli lauantaina

Toronto. — Pitkäaikainen Toronton asukas, Vilho Roininen kuoli Toronto General sairaalassa pitkäaikaisen sairauden murtamana lauantaina, maaliskuun 12 pnä. Haudataan Thompsonin hautaustoimistosta 132 Carlton, tiistaina, maaliskuun 15 pnä kello 1 ip.

— Omaiset.

Winzer Egyptiin

Berliini. — Itä-Saksan ulkoministeri Otto Winzer matkusti maanantaina Yhdistyneeseen arabitasavaltaan. Hän poikkeaa matkallaan Kyproksen pääkaupunkiin Nikosiaan. Ministeri Winzerin seurassa matkusti asiantuntijoita.

Karen lähenteli Tanakan ME:tä

Durban. — Eteläafrikkalainen Karen Muir voitti 220 jaardin selkäuinnin ajalla 2.28.9 perjantai-iltana Durbanissa päättyneissä maansa mestaruuskilpailuissa. Tulos ylittää vain 4/10 sekunnilla japanilaisen Satoko Tanakan nimissä olevan maailmanennätyksen.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Tuliliekkien leimu sai pikku pojan juoksemaan ohikulkevalle Fort Williamin kaupungin poliisille ilmoittaakseen, että rakennus 716 Simpson St. on tulessa. Talon omistaja nukkui yhdessä etuhuoneessa kun ikkunaverhot olivat jo tulessa ja liekit levisivät muihinkin huoneisiin. Palokunnan sammutusyrityksistä huolimatta talo palci. Vahinko arviolta $5,000, jota vastaan on palovakuutus. Perhe pelastui ja palaneiden tilalle kokoilevat vaatteita sukulaiset ja ystävät.

* * *

Luoteis-Ontarion aluetta käsittävässä musiikkifestivaalissa on kuluneen viikon ajalla jaettu paljon arvolauseita ja kymmeniä palkintojakin. Kilpailutilaisuuksia on pidetty kolmessa haalissa. Konsertissa Exhibition Coliseumissa viime perjantaina esiintyi myös CSJn paikallinen Kaiku-kuoro, saaden arvonumeron 80 pistettä joka olisi voinut olla parempikin jos ei kahdeksan kuorolaisen olisi täytynyt olla pois yskän takia

Arvostelijoina toimivat mr. Leonard Isaacs ja mr. Wyndham Williams. Kuoron esityksistä (Syyslaulu ja Neapelin laulut) arvostelulausunnossaan mr. Williams huvittavasti sanoi, että kun suomalaiset laulavat italialaisen laulun englanninkielellä ja siinä olisi huvin hymyä laulajilta odottanut walesilainen arvostelija, voidakseen lisätä 2 pistettä, jota ensimmäinen laulu edellytti.

Edellisenä päivänä Knox yhdistyneen kirkon nuorten kuoro oli saanut 83 pistettä.

Soittajataiteilijat alle 21 v. ikäluokassa Nancy Young sai 79 pistettä, toisena Diane Trylinski 77 pistettä ja kolmantena Lennard Katainen 72 pistettä. Poikanen Andre Currie sai 87 pistettä. Virsien veisaajat, naisäänellä Anna M. Wheeler 86 pistettä tunnettu bassoääni Kentall House 86 pistettä, toinen Willard Allan 84 pistettä ja kolmas Peter Dolan 75 pistettä.

Viimeinen sana tuloksista jää seuraavaan kirjeeseen:

* * *

"Anttilan unelma" on se kolmessa näytöksessä ramppivaloon tuleva näytelmä sunnuntaina, maalisk. 27 pnä, jonka esitys alkaa kello 1 ip., jotta farmaritkin voivat ehtiä katsottuaan kotiin farmitöihinsä. Etukäteen saa ovilippuja Vapauden kirjakaupasta.

* * *

Calanb Ore-yhtiön työläiset jatkavat lakkotaistelua vaatien palkankorotusta, lomien parannusta ja ylityön vapaaehtoisuuden pohjalle saattamista. Union Minnesota. Wisconsin ja Michigan aluekokouksessa, Hibbingissä, päätettiin viikon vaihteessa lakkoavustuksen jakamisesta.

* * *

Seurapeli-ilta 316 Bay kadun haalilla perjantaina, maaliskuun 18 pnä kello 7.30 illalla. Myös kahvitarjoilua.

— ATH.

Kaiku-kuoro sai veljeysviikkojuhlan laulusta kiitosta

Port Arthur. — Veljeysviikkojuhlassa laulamassa ollut Kaikukuoro on saanut kauniit kiitokset esiintymisestään. Veljeysviikon viettoa järjestäneen komitean puheenjohtaja D. Bruce Pritchard sanoo mrs. Mamie Tuomiselle lähettämässään kirjeessä mm. seuraavaa:

"Veljeysviikon" todellista henkeä osoitti se kun teidän ryhmänne vastaanotti yhdessä toisten kanssa kutsun tulla esiintymään muiden kansallisuusryhmien kanssa.

On miellyttävää nähdä, että eri kansallisuusryhmien kulttuuri kulkee sukupolvesta toiselle, sen sijaan että se ajan mittaan häviäisi pois.

Minä toivotan teidän ryhmällenne hyvää menestystä tulevaisuudessa sekä esitän Fort William Jaycees ja University International Clubin kiitokset teidän esiintymisestänne helmikuun 22 pnä.

Salainen NATO-kokous alkoi

Pariisi. — Neljäntoista Pohjois-Atlantin liiton maan pysyvät edustajat kokoontuivat perjantaina ilman Ranskaa Pariisissa neuvottelemaan Ranskan irtautumista liiton sotilaselimestä.

Kokous pidettiin Belgian valtuuskunnan virastossa, ja sitä ympäröi täydellinen salaperäisyys. Tanskan, Norjan ja Islannin valtuudet kieltäytyivät antamasta lausuntoa kokouksesta, mutta tarkailijapiirien kertoman mukaan Tanskan edustaja kehoitti muita jäsenmaita pidättymään jyrkistä toimenpiteistä.

KANNATTAKAA LIIKKEITA, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

KUULUMISIA LÄNNELTÄ

Kuljemme täällä lännellä kohti kevättä, sataa ja tuulee, vaan sitä nopeammin siitä sitten kesäkin tulee.

Kun kuljeksii tuolla naapureissa ja puhuttelee vanhoja lehtiemme lukijoita niin tulee väkisinkin mieleen, että heistä kannattaa joitakin näin julkisestikin mainita. Tapasimme Burbnabyssä lehtiemme ystävät Maria ja Peeter Gustafsonit. He ovat kumpikin yli 80-vuotiaita nuoria ja heistä voi hyvin sanoa noin sillä heti kun tuli puhe lehtien uusimisesta niin aivan yhdestä suusta sanoivat sen olevan kaikkein tärkeimmän toimenpiteen heidän kohdaltaan.

Vapaus sai papalta niin lämpöisen lausunnon, että ei paremmasta puhetta. Hän sanoi näin: "Vapaus on parhain opettajamme, mistään emme saa parempia tietoja kuin siitä, sillä se pitää meidät tietoisina maailman tapahtumista ja tiedot ovat luotettuja.

Tämä on mieleistä kuultavaa täällä paikkakunnalla, miltä se tuntuukaan siellä lehtipajassa tovereista ei liene vaikeaa arvailla? Tässä yhteydessä haluan nostaa hattua kaikille iäkkäille nuorille jotka ajattelevat aivan samoin lehtiemme nähden kun nuo edellä kerrotut ystävämme. Kunpahan vain saisimme nuoria ystäviä lehtiemme ympärille niin me vanhemmat voisim me tyytyväisenä silmämme sulkea kun työmme jatkajat jo eläissämme näkisimme.

* * *

Täältä Vancouverista, jos mistään, näyttää aina tulevan surullista kerrottavaa. Aivan yllättäen levisi tieto, että toverimme Risto Luoto sai äkkiä tuonen kutsun. Hän oli nuoremmasta päästä osastomme jäsenistä, 59 vuosi vasta menossa. Risto toimi monissa luottotehtävissä järjestö-osastossamme, tehden kaikki tunnolla, ilman mitään omahyväisyyttä ja kerskumatta suorituksillaan.

Suremaan jäi hänen vaimonsa Anna ja tytär perheineen, veli ja sisar kotimaassa. Meihin täällä Vancouverissa oleviin tovereihin jätti hänen poismenonsa hyvin apean mielen, puhumattakaan läheisistä omaisista. Muistotilaisuus pidettiin täällä Bell-hautaus toimistossa tk 9 pnä. Virallisen toimituksen suoritti pastori G. Koponen.

Sinne jätimme toverimme ihanan kukkakummun alle. Järjestöosaston viimeisen tervehdyksen ja surunvalittelun omaisille lausui haudalla, Matti Saari. Olemme liian aikaisin auenneen haudan reunalla saaneet viimeaikoina seisoa hyvin usein, kuitenkin täytyy elämän kulkea eteenpäin, sillä se on elämän lahjomaton laki. Kauneimmat kukat muistollesi Risto, ja Annalle voimaa voittaa suuri menetyksensä.

Vilpitön surunvalittelumme.

Mökin-pappa.

Surren ja kaivaten ilmoitan, että rakas isäni

KALLE VICTOR KOSKI

syntynyt Hollolassa, Suomessa, syyskuun 18 pnä 1894.
kuoli Timminsissä, Ontariossa, helmikuun 17 pnä 1966.

Hiljaa saapui lempeä yö,
taukosi tuska, taukosi työ.
Elon tuskat häipyi usvan taa,
nukkuos isä iäisyyden unta rauhaisaa.

Leo.

KIITOS

Haluan lausua sydämelliset kiitokset pastori Uotiselle kauniista puheesta isäni Kalle Victor Kosken hautajaistilaisuudessa ja teille kantajat: August Koski, Antti Passi, Olavi Kauhala, John Lindstrom, Herman Nurmi ja Joe Dereskevicius, sekä ravintolahenkilöille: Ilmi Kauhala, Martha Dereskevicius, Anni Skehar, Mirja Hakomäki, Elma Saukko, Aili Haanpää, Vieno Kauhala ja Pirjo Hakomäki. Monet kiitokset myös Viljo Leinolle osanottokorttien lukemisesta.

Sydämellisesti teitä kaikkia kiittäen,

LEO KOSKI

Toronto Ontario

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia

COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ

(Pitkäsoittolevyjä)

Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava 33⅓ kiertonopeudella ja mikroneulalla.

Holiday in Finland

VIOLA TURPEINEN
LP-150 — 12 tuuman

Clap Hands, polkka • Tanner Waltz • Harlem Schottis New Year's Hambo • Scandinavian Folk Dance • Ellin polkka • Two Row Accordion, polkka • Corvette Hambo • Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi • Oleana polkka • Nicolina Hambo • Everybody's

Memories of Finland

POHJOLAN POJAT JA WALTER ERIKSSON
LP-169 — 12 tuuman

Maijan kanssa, sotiisi • Riippakoivun alla, sotiisi • Loma polkka Kerenski • Muistoja Karpaateilta, valssi • Kulkurin valssi Hanuri jenkka • Pikku Greeta, sotiisi • Vanhanmaan polkka Raatikko • Mandschurian kukkuloilla, valssi • Orpopojan valssi.

Songs and Dances of Finland

VIOLA TURPEINEN JA WILLIAM SYRJALA
LP-179 — 12 tuuman

Woods of Finland, valssi • Jane's polkka • Mustalainen, valssi (laulu) • Sven's hambo • Tanssin Olgan kanssa (laulu) Heinäaika, polkka • Suomalainen sotiisi • Jolly Fellow, polkka Sinulle rakkain (laulu) • Kanhana in Action, polkka • Dolores valssi (laulu) • Let's Go polkka.

Dance Music from Finland

POHJOLAN POJAT WITH WALTER ERIKSSON
LP-204 — 12 tuuman

Iitin Tiltu • Punaisia tulppaaneja, valssi • Väliaikainen, sotiisi Kehräys masurkka • Kuti kuti, valssi • Merimies polkka Saarijärven Liisa, valssi • Peräkylän sotiisi • Kaipu, valssi Polkkasikermä • Muistoja Imatralta, valssi • Suomi Hovi muistoja

More Dances from Finland

POHJOLAN POJAT ORKESTERI
LP-248 — 12 tuuman

Narpes sotiisi • Seurasaaren polkka • Matin jenkka • Metsäkukkia, valssi • Romanssi tango • Lännen polkka • Synnyinlaaksosta, jenkka • Rakastan, tango • Syysunet, valssi • Kotipaikka-hambo • Finnish sotiisi • Kallen polkka.

Sävelmiä Suomesta — tuhansien järvien maasta

WALTER ERIKSSONIN ORKESTERI
LP-274 — 12 tuuman

Kyllikki valssi • Timo's jenkka • Lumimyrsky polkka • Kultahäät, hambo • Jälleennäkeminen, tango • Mäntymetsässä, valssi Tuo suru jonka sain, tango • Carmen Sylva, valssi • Veneretkellä, jenkka • Tupaantuliaiset, polkka • Poranek, valssi Entisajan tempo, sotiisi.

HINTA $4.50 KPL.

(ynnä 3 prosentin myyntivero Ontariossa)
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Co. Limited

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

TALOUDENHOITAJA keittämään, pyykkäämään ja silittämään perheeseen (3 henkilöä), lähellä General-sairaalaa. Asuttava ulkona. Soitt. jälkeen 6 ip. 673-6626.

12—15—17

EMÄNTIEN TÄYTYY VÄHENTÄÄ RUOKAKUSTANNUKSIA!

SÄÄSTÄTTE 1/3

ostamalla meiltä tukkuhinnoilla kaikki lihan, kahvikset, hedelmät, ruokatarvikkeet.

Springer Park Farms

45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.

Ilmaista parkkeeraustilaa

Sulo Heinolta suosittuja FORD AUTOJA JA TROKEJA

Maaliskuun aikana säästätte rahaa myyntiverossa

McLEOD MOTORS & Equipment Ltd.

Puh. 673-9501

Soittakaa "Collect" kauempaa

15—19—22—26

Maaliskuun loppuun mennessä, ennen myyntiveron nousua

OTOLLINEN AIKA OSTAA

Kroehler

istuma-, makuuhuoneen- ja keittiön laatukalustoja

★

Moffat ja Westinghouse sähkölaitteita

ym. alamme laatutuotteita

★

HELPOT VÄHITTÄIS-MAKSUEHDOT

GEORGE SPENCER FURNITURE

147 Lorne St. S. Sudbury

Paljon ilmaista parkkeeraustilaa

(10—15—19—22)

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Naisten "jumppa" Finnish haalilla tiistai-iltaisin, kello 7 illalla. Kaikki tervetulleita verryttelemään ja virkistymään.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin, kello 7.30.

Suomalainen kirjasto avoinna Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 ill.

Työn Puiston mainio sauna avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Lasten suomikoulu Finnish haalilla tiistaisin kello 5.30—7.30 ill.

Alerts-Visan bingo Finnish haalilla torstaina, maalisk. 17 pnä alkaen 7.30 illalla.

Long Laken os. kokous 20 pnä

Long Laken os. kokous pidetään ensi sunnuntaina, 20 pnä. kello 1.30 Ida ja Atu Koivulan kodissa. Ottakaa jäsenet tämä huomioon.

Onnea Lauri Karjalaiselle, osastomme monivuotiselle rahastonhoitajalle hänen täyttäessään 70 vuotta. Pikaista parantumista toivottavat kaikki toverit ja naapurit.

Tervehtäin — Riikka.

Kahdet hautajaiset viikon lopulla

Kaksi Sudburyn seudun asukasta. Valentine Rintamäki, Copper Cliffista ja Kaisa Finnilä, Sudburysta, saatettiin viikon lopulla haudan lepoon.

Viime keskiviikkona kuollut Rintamäki haudattiin Lougheed hautaustoimistosta Park Lawnin talvihautaan lauantaina, maaliskuun 12 pnä. Hautausseremonian suoritti pastori P. Heinilä. Edwin Suksi piti kappelissa muistopuheen Rintamäen elämäntyöstä. Kantajina palvelivat: A. O. Koivula, J. Mäkelä J. Valli, F. Ojala, E. Suksi ja J. Rasku

Viime keskiviikkona kuollut Kaisa Liisi Finnilä, haudattiin Lougheed hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaan talvihautaan. Hautajaisseremonian suorittivat pastorit Eero Pyykkönen ja Arvi Leinala esitti soololaulun. Urkuja soitti Wm McLaughlin. Kantajina palvelivat Eero Koskiniemi, Arvo Latva-aro, Irvo Koskiniemi Matti Latvala, Pentti Moltonen ja Arvo Rauhala.

Sudbury Footwear

Ensiluokkainen kenkien korjaamo

NOPEA PALVELU

BILL GRODECK, omist.

21 Larch King Edward rakenn.

NOPEA . . . täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu

Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.

Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa

TAUNO LUNDGREN

Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

INNOITTAVA JA ENTISTÄ PAREMMIN ONNISTUNUT KONSERTTI SUNNUNTAINA

Väkeä juhlasali täynnä ja näyttämöllä niin paljon ohjelman suorittajia, että ohjelman esittäjän täytyi tulla toisinaan juhlasalin puolelle esityksiään tekemään! Tällainen oli yleiskuva Finnish haalilla viime sunnuntaina esitetyssä Sävel-kuoron 21-vuotiskonsertissa, mikä onnistui sekä ohjelmistonsa että yleisökannatuksen puolesta kiitettävän hyvin.

Tilaisuuteen varattu monipuolinen ja todella arvokas ohjelmisto sai välitöntä vastakaikua juhlayleisöltä siinä määrin, että toisinaan tuntui kuin ohjelman esittäjät ja kuulijakunta olisivat sulanut saumattomaksi kokonaisuudeksi.

Illan ohjelma aloitti Sävel-kuoro laulaen Rauha Mäen johdolla ensin O Canadan ja sen jälkeen kolme hyvin valmistettua laulua: Laulu Vuokselle, Merikuva ja Jalo jallai.

Ohjelman kuuluttajana toiminut kuorolainen Taisto Länsi lausui juhlavieraat tervetulleiksi, kiitti juhlayleisöä hyvästä kannatuksesta ja sanoi toivovansa, että ohjelmisto tyydyttäisi vieraita.

Kerttu Lepän esittämä melodraama "Rakentajat" oli mieluimminkin kuvaus, kuin "pelkkä" melodraama. Se oli todellinen kunnianosoitus tavallisille rakentajille ja heidän rauhanrakkaudelleen.

Mieskuoro esitti Rauha Mäen johdolla kaksi hyvin onnistunutta laulua, Punakanerva ja Vanha kevätlaulu, minkä jälkeen saatiin kuulla Rauha Mäen kaksi kaunista laulua, Posetiivin soittaja ja "Sunrise ? Sunset". Viimeksimainitun englanninkielisen laulun oli suomentanut säestäjänä toiminut Helen Grenon. Kukkia niin suomentajalle kuin esittäjällekin.

Edwin Suksen pitämä ajankohtaisen juhlapuheen jälkeen kuultiin Haitariorkesterilta Leo Niemen johdolla kaksi mainiota kappaletta, Merikannon Kesäillan valssi, mihin Leo on laatinut oman "esipuheensa". ja La Virgen de la Macarenas. Kun käsien taputuksesta ei tullut muuten loppua, niin orkesterin piti esittää vielä kolmannen, ylimääräisen kappaleen.

Monista mainioista esityksistä taisi sittenkin olla loistavin heti väliajan jälkeen Laila Tammen johdolla saatu kuoron ja orkesterin yhteisesitys jolloin kuultiin lähes 50 laulajan ja soittajan voimalla kaksi laulua, Taistojen tiellä ja Carmen Sylva, mitä kuunneltiin suorastaan haltioitunein mielin.

Seuraavaksi kuultiin Melody-orkesterin hienoja musiikkikappaleita. Orkesteri esitti nyt Laila Tammen johdolla Valssi meneiltä ajoilta La Paloma ja Siirtolaismarssi.

Aatu Koivulan esitettyä hauskan savolaisjutun "mahottoaman" suuresta saunasta, saatiin kuulla naiskuoron kaksi hienoa laulua Lehmus ja Oi jos mä mokoman saisin. Johtajana toimi Laila Tammi, joka tyttärensä Judy Parkerin kanssa oli saapunut vartavasten tähän konserttiin osallistuakseen.

Miellyttävän hyvin onnistui esityksessä kaksoistrio (Laila, Irja, Senja, Esteri, Kerttu ja Amy). Tämä kaksoistrio esitti Luostarin kellot ja Kaus mi' jäi.

Watersin Marines-poikien (heitä oli viisi) yhtye, antoi ripeillä ja nykyaikaisilla esityksillään lisää väriä ja vauhtia muutenkin hyvin onnistuneelle konsertille siinä määrin, että heidänkin oli annettava "ylimääräinen" juhlayleisöä tyydyttääkseen.

Kaksoiskvartetilta (Taisto, Eino, Karl, Bill Amy, Irja, Senja, Esteri ja Kerttu) esitti kaksi hienoa laulua, Vain merimies voi tietää ja A Perfect Day.

Illan viimeisenä esityksenä kuultiin sekakuoro Sävelen Rauhan Mäen johdolla esittämät mainiosti valmistetut laulut Virta venhettä vie, Miss' on kussa, Sibeliuksen Finlandia ja CSJn marssi.

Juhlapuheen pitäjä, Edwin Suksi onnitteli sekakuoro Säveltä siitä kun se on nyt saavuttanut "aikuisen" (21-vuotiaan) iän. Hän osoitti että Sudburyssa on ollut kuorotoimintaa vuodesta 1938 alkaen, jolloin perustettiin edesmenneen Hj. Hamarin johdolla toiminut kuoro. Mutta Sävel kuoro on ollut jatkuvasti toiminnassa 21 vuotta ja ilolla on todettava, että kuoron riveissä nähdään vieläkin muutamia perustajajäseniä ja että musikaalisten voimien riveistä nousee jatkuvasti uusia voimia. Carl Sundholm toimi aluksi Sävel kuoron johtajana. Sitten on sille tilalle kehittynyt Rauha Mäki, varajohtajana Laila Tammi. Nyt kun Laila Tammi on mennyt ainakin väliaikaisesti pois paikkakunnalta, on Melody-orkesterin johtajaksi saatu nuori Karl Piilonen, sanoi puhuja suosionosoitusten tervehtimässä sitä tiedoitusta.

Me olemme iloisia ja ylpeitäkin siitä, että meillä on näin kehittyneet ja monipuoliset musiikkivoimat, jotka ovat antaneet meille näin täysipainoista ohjelmaa tänä iltana. Mutta me pyrimme yhä parempaan ja siksi olemme valmiina yhteistoimintaan kaikkien kansalaispiiriemme kanssa siinä mielessä että voisimme yhteisvoimin vaalia kansallisia kulttuuriperinteitämme ja antaa parhaan mahdollisen panoksen ensi vuonna vietettävässä uuden kotimaamme 100-vuotisjuhlassa, hän sanoi.

Kauneimmat MUISTOJEN KUKAT edesmenneen toverimme

VALENTIN RINTAMÄEN MUISTOLLE

Hänen muistoaan kunnioittaen,

Vilma ja Eino Lehtola
Alina ja Wm. Eklund
Senja ja Edwin Suksi
Aune ja Urho Koivu
Helvi ja Aarne Koivu
Irja ja Aatu Koivula

Sudbury Ontario

SUURELLA ALENNUKSELLA

"UUSI NAINEN"

JULKAISUN viime vuoden IRTONUMEROITA

No. 7, 8, 9, 10 ja 11

Ainoastaan 30c kpl.

ynnä 5c postikuluja postitse tilattuna

★

"Neuvostoliitto"

KUVALEHDEN viime vuoden numeroita

ainoastaan 15c

ynnä postikulut 7c postitse tilattuna

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69 SUDBURY, ONT.

Pitkämatkaisia vierailijoita

Impi ja Einar Mähönen, Sarniasta sekä Laila Tammi Torontosta ja hänen tyttönsä mrs. Judy Parker olivat viikon vaihteen aikana vierailemassa sukulaistensa ja vanhojen tuttaviensa luona Sudburyssa käyden myös Finnish haalilla sunnuntaisessa konsertissa. Toivotaan vieraille näiden kauniitten kevätilmojen jatkumista, virkistävää lomaa ja onnellista paluumatkaa.

Peace Riverin alueen kouluja suljettu influenssan takia

Dawson Creek, B.C. — Viime viikon lopulla ilmoitettiin, että Hudson Hopen, B.C., alkeiskoulu ja eräs maaseutukoulu oli suljettu lisääntyneiden influenssatapauksien takia.

Kouluvirkailijat sanovat, että opiskelijain pois luokiltaan jääminen on kohonnut joissakin tapauksissa niinkin korkeaksi kuin 50 pros Noin 15 prosenttia opettajista Dawson Creekin alueella oli pois töistään influenssan takia.

Dawson Creekin terveysvirkailija tri T. J. Bailey sanoi, että influenssa oli useimmissa tapauksissa lievää laadultaan

Komeita tavaroita oli taas tuotu käsityönäyttelyyn

Finnish haalin juhlasalin "käsityölahjoitusten" osastossa oli sunnuntaina jo nähtävänä komeita ja arvokkaita käsitöitä, mitkä jaetaan huhtikuun loppupuolella pidettävissä vuotuisissa kevätmarkkinatansseissa miltei ilmaiseksi.

Kuten ennen saatujen kokemusten perusteella on uumoiltu, kaikki käsityölahjoitukset ovat hyviä ja käytännöllisiä esineitä ja toiset niistä niin komeita, että muistuttavat miltei taiteilijain töitä. Kukaan ei olisi kuitenkaan uskonut, että Uuno saa kukkapöytäänsä jalkojen mallit Olgan "kurveista"!

Nähtävänä oli jo naisten yhteisesti virkaten seuran valmistama ihana "palapeite" ja "kolmen siskon takki", kolme hienoa tyynyä, kaunis seinätaulu, lasten lelulaatikko, pöytä, kukkapöytä, useita hienoja pöytäliinoja, puutarhatuoli, hieno matto, sukkia ja muita tuotteita sekä aikaisemmin mainittu pihakiikku.

Erikoisen tuottoisia ovat olleet naiset, sillä miesten käsitöiden osa lukumäärältä oli vain yksi neljästä, mutta vielä on kuukauden päivät aikaa. Venemestarien komea v-pohjainen vaneerivene on kuulopuheitten mukaan valmistumassa ja useat muut miehet ja naiset ovat vielä uutterina käsitöittensä parissa. Hyvältä siis näyttää, arvelee.

— Makkaratikun veistäjä.

Kevät-bingo torstaina, 17 pnä

Tietenkin kaikki muistavat, että se Alerts-Visan bingo on Finnish haalilla torstai-iltana, alkaen kello 7.30. Menemmekin sinne oikein joukolla, koska tiedämme sen hyvän tarkoituksen — nuorisomme matkakulujen kerääminen suurjuhlille.

Tiedämme myös sen kuinka kiireellinen vuosi ja erittäin viime kesä oli meille valmistaessamme suurjuhliamme, josta saimme paljon hyviäkin arvosteluja. Tämä ei kuitenkaan anna aihetta laakereilla istumiselle tai sivusta katsomiselle. Toimintamme jatkuu aivan yhtä innokkaana kuin ennenkin. Se on eloa jota elämme niin kauan kunnes kohdaltamme alkaa pitkä uni.

Tällä kerralla seuramme toiminnassa onkin paljon tuota eloa. Voimisteluharjoitukset ovat säännöllisesti menossa. Niitä johtaa Rita. Kehoitammekin paljon enemmän yhtymään näihin voimisteluihin koska tähtäimessä on matka Port Arthuriin suurjuhlille.

Samoin harjoittelemme näyttämöllä, koska osallistumme ensi kuussa Torontossa pidettävään näytelmäfestivaaliin. Tästä tehtävästä huolehtii Pauline ja näytelmä on nimeltään "He Is Death Airight", eli Suomeksi "Hän on kuollut". Niin kuin nimestäkin huomaa, se ei ole mitään "rock and rollia", sillä näytelmässä on aihettakin.

Myöskin parhaillaan teemme valmisteluja osallistuaksemme ensi kesänä Suomessa Jyväskylässä pidettäviin TUL:n naisten liittojuhliin. Seurastamme lähteekin kaksi nuorta neitosta uusimaan ystävyyssiteitä, joita pari vuotta sitten täällä vieraillut TUL:n naisten voimistelujoukkue niin suurenmoisesti rakensi välillämme.

Viime aikoina on seuraamme liittynyt paljon nuorta urheiluainesta, joka tietää myös sitä, että se antaa paljon velvollisuuksia meille, kuten kentän kunnostamisesta, kilpailujen järjestämisestä sekä huolta siitä, että olemme kyvykkäät osallistumaan suurjuhliemme mestaruuskilpailuihin — U.K.

Polioepidemia Brasiliassa

Rio De Janeiro. — Polioepidemian ilmoitetaan riehuvan Brasilian koillisosassa. Uutistoimistojen tiedoituksissa sanottiin. että viime viikon loppuun mennessä oli sairastunut tähän tautiin 199 Cearan osavaltiossa ja 40 Piauin osavaltiossa.

TILATKAA VAPAUS!

SYDÄMELLISET ONNITTELUMME

V.- JA U.-SEURA YRITYKSELLE

60-VUOTISJUHLAVUOTENSA JOHDOSTA!

Jatkuvaa menestystä ja toimintatarmoa fyyskulttuurin uranuurtajalle!

toivottaa

CSJ:n TIMMINSIN OSASTO

TIMMINS — ONTARIO

PERHEEN NUOREMMILLE

Leonardo da Vinci

Leonardo da Vinci was one of the world's great intellectual geniuses. He lived in the period of 1452-1519. Although he was a man of many talents, as a boy he did not receive the best of education.

His father wanted him to do "something", so painting and drawing was as fine a trade as any in 15th-century Florence.

It was during his lifetime as an artist that Leonardo educated himself in so many things beyond painting.

Drawing a flower, he explored the structure of the subjest. He wans't content with the surface "look" of the thing, but he wanted to know how it grew. What was the purpose of the separate parts?

He had the same thoughts when he was drawing the human figure. How was it constructed? How does it move?

Such thoughts led him to the study of anatomy. He was one of the first to think about the human body in a scientific way, and his work has helped the medical profession.

He drew birds. How, he must have thought, do they manage to fly? He wrote, and illustrated what he wrote with drawings about the theories of flight. He was thus a forerunner of the modern aircraft designer.

In a time when most people thought the earth was created by super-natural powers, Leonardo dwelt again through his drawings, on how the earth was constructed and evolved through the ages.

Once when he was drawing in the mountains he came across some seashells within the soil. He concluded that at an early period in history the earth must have been covered with water, and that the mountains erupted out of it.

For the construction of canals he drew sketches of excavators at work How Leonardo would enjoy the present times when so much work is going forward that will improve the life of mankind!

"May I be deprived of movement if I ever weary of being useful." He once wrote this, and it can be said that the left hand, with which he both wrote and drew, was one of the most useful that ever held pen to paper.

* * *

Ronnie Was At the Carnival

Dear Irja-täti, boys and girls.

I haven't written for a long time so I thought I should write. I had my birthday on the 19th but my birthday party was on the 16th because of school. I got a carpenter set and a duck hunt game.

We were at the Winter Carnival at Espanola. Spring will soon be here and the Easter holidays will be here soon also.

I can't think of anything else to write so goodbye for now.

Ronnie Jäntti,
McKerrow, Ont.

* * *

Party Games

APRON AND TIE RACE

This is a race for two pairs of boys and girls. The two partners stand facing each other, the boy holding an apron, the girl a tie.

At a signal, the boy starts tying the apron round the girl and the girl starts tying the tie round the boy's neck at the same time. The first pair to complete the task wins.

* * *

FEATHERS OR BALLOON RACE

Each contestant has a flat card or book with three or four feathers placed on it Holding the card without touching the feathers, the player runs a given distance and back.

The first to finish without losing a feather is the winner. This game can also be played with a balloon instead of feathers.

Irja-tädin postilaatikko

Hello boys and girls.

How is everyone? Fine I hope. Last week we didn't have a Perheen Nuoremmat because there were no letters. As you know the rule is that when there are no letters there is no Perheen Nuoremmat for that week. However Ronnie wrote to us this week as you can see and for which we say thank you Ronnie.

Happy Birthday Greetings to the March born Perheen Nuoremmat: First of all to Christina Saloranta who was 11 years old on March 4th. So sorry Chris that we are late, but hope that you had a happy birthday. Next Leo Lujanen who is 12 years old today Tuesday March the 15th. We haven't heard from Leo for some time but Happy Birthday to you I hope you see this. The third one for this month is Dayle Huhtanen, our ballet dancer. Dayle will be 9 years old on the 30th. Happy Birthday to you Dayle. I hope that all of you have had and will have a very Happy Birthday.

And so until next week again kuulemiin, — Irja-täti.

Tilatkaa Vapaus!

60-vuotissyntymäpäivän yhteydessä Toronton v.- ja u.- seura Yritys

järjestää arvokkaat

KAKSIPÄIVÄISET JUHLAT

DON-HAALILLA

957 Broadview Ave., Toronto, Ontario

Perjantaina, maaliskuun 25 pnä klo 9—1

HAUSKAT KABARETTI- JA "BUFFET"-TANSSIT

Soittaa MANNISEN YHTYE

Hyvä ruoka, "spot"-tanssia ja paljon huvia

Baari auki kello 7—11.30 illalla

Sisäänpääsy $2.00, sisältyen siihen "buffet"-ateria

60-VUOTISJUHLAKONSERTTI

Sunnuntaina, maaliskuun 27 pnä klo 4 ip.

JUHLAOHJELMA:

AVAUSMARSSI .... Yrityksen voimistelijat
O CANADA .... Kuoro ja voimistelijat
FINLANDIA KUORO .... Joht Laila Tammi
VOIMISTELUA .... Yrityksen pikkutytöt
Laatinut ja joht. Elsie Jokinen — Säestää Eila Laine
VOIMISTELUA .... Yrityksen pikkupojat
Joht. Eero Takala ja Len Bostrom
SOOLOLAULUA .... Annikki Numminen — Säestää Eila Laine
JUHLAPUHE .... Wilbert Bohm
BOYS STEEL DRUM BAND .... St. Christopher's House
Joht. Joe Brown
VOIMISTELUA .... Yrityksen naiset (Basic to advanced)
Laatinut ja joht. Dolores Niskanen — Säestää Eila Laine

VALIAIKA 20 MIN.

CHITRA — "The Huntress", itä-int. tanssisoolo, Dolores Niskanen
PALKINTOJEN JAKO
"COFFEE HOUSE"-KUVAELMA:
1. Sekstetti .... Joht. Ty Lemberg
2. Runo .... Henry Tarvainen
3. Humber Valley Boys .... Joht. Bob Orava
4. Pianosoolo .... Annikki Numminen
5. Folk Songs .... Tom Hawkins
THE RUMBLE — Group Jazz Dance .... Yrityksen naiset
Laatinut ja joht. Dolores Niskanen

Ohjelman esittelijä: Henry Huhtanen
Valaistus ja lavastus: Eric Junnila, Ray Laakso ja Eric Männistö

OIKEUS OHJELMAN MUUTOKSEEN PIDÄTETÄÄN

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT

306 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA

318 SIVUA - HINTA SID. $4.50

Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana,—jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu kaksikymmentä mestarikertojaa, joiden kirjallinen elämäntyö — varmasti paremmin kuin monien palkittujen — olisi tämän tunnustuksen ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS

322 SIVUA - HINTA SID. $4.50

on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

100 Elm St. West P. O. Box 69, Sudbury, Ont.